

ταξιδεύοντας
με την εκκλησιαστική κοινότητα
του Αγίου Φιλίππου

οδοιπορικό
στη Νοτιοανατολική Γαλλία

18 – 26 Αυγούστου 2026
9 ημέρες | 8 διανυκτερεύσεις

Είκοσι χρόνια πριν...

«Η εντύπωση από τις πρώτες μέρες στην Νότια Γαλλία και στις Άλπεις της, ήταν: πολύ πράσινο. Αν όμως για το βλέμμα επιστρατεύσεις κι άλλα πλην των βολβών σου, βλέπεις πως στην πραγματικότητα δεν πρόκειται για πολύ πράσινο, αλλά για πολλά πράσινα. Πολλά – άλλα εν διαστάσει, άλλα εν περιπτύξει, άλλα εν νοσταλγία, άλλα εν συγχύσει... Εδώ η αισθητική ως ντύμα της Αλήθειας, εκεί ως κιβούρι της. Αλλού στο έλλειμά της σκηνώνει ατσιγγούνευτα αγάπη, αλλού η αψογοσύνη της μένει στεγνή.

Το ταξίδι είναι καλωσόρισμα σε άσκηση: να υποψιαστείς κάπως ότι αυτό που δεν βλέπει η αφεντιά σου, δεν είναι και ανύπαρκτο. Η καρδιά σου να μπορεί να ελλιμενίζει τη σκέψη ότι την ώρα που βάζεις τα παπούτσια σου στην Αθήνα, ένα κλαδάκι σπάει στο περπάτημα του Ρώσου μοναχού, σκουπίζει τα χέρια της από τον τρύγο η καλόγρια του Σολάν, τυλίγουν τρίδιπλο το κασκόλ στο Λαφορί, ιδρώνουν άνθρωποι που ο Θεός τους έχει παιδιά του και που μπορεί εσύ να μην αναγνωρίζεις για αδέλφια σου...»

Θανάσης και Ελένη Παπαθανασίου

Παρασκευή 25 Αυγούστου 2006, μέσα στο αεροπλάνο της επιστροφής για Αθήνα.

Πρόγραμμα εκδρομής

ΤΡΙΤΗ 18/8

Συνολική απόσταση – 450 χλμ.

Συνάντηση στον αερολιμένα Ελευθέριος Βενιζέλος στις 05.15

Θα αναχωρήσουμε με την πτήση A3660 της Aegean Airlines για το Μιλάνο.

Η άφιξη μας υπολογίζεται στις 09.20 και αφού παραλάβουμε τις αποσκευές μας, θα αναχωρήσουμε άμεσα με πούλμαν. Το οδοιπορικό μας προς την Γαλλία μόλις ξεκινά.

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΗΜΕΡΑΣ

Castelseprio

Φεύγοντας από την πόλη του Μιλάνο, θα κάνουμε μία στάση στο Αρχαιολογικό Πάρκο του Castelseprio, όπου θα επισκεφτούμε ένα πολύ ξεχωριστό εκκλησιαστικό μνημείο, την **αρχαία εκκλησία της Παναγίας έξω από τις πύλες, Santa Maria Foris Portas.**

Το Καστελσέπριο αποτελούσε ένα μεγάλο οχυρό στους Ρωμαϊκούς χρόνους και αργότερα μία πολύ σημαντική πόλη των Λομβαρδών. Καταστράφηκε και εγκαταλείφθηκε το 1287 και σήμερα αποτελεί ένα μεγάλο αρχαιολογικό πάρκο. Η φήμη του απογειώθηκε μετά το 1944, όταν στην αρχαία εκκλησία της Παναγίας, η οποία βρισκόταν έξω από τις πύλες του οχυρού, κάτω από τοιχογραφίες που χρονολογούνταν από τον 15^ο και τον 16^ο αιώνα, ο Gian Piero Bognetti ανακάλυψε τοιχογραφίες, οι οποίες ανήκουν στην πρώιμη μεσαιωνική περίοδο (9^{ος} – 10^{ος} αι.).

Τα θέματα των τοιχογραφιών ανήκουν στον Χριστολογικό και Θεομητορικό κύκλο, κυρίως από την παιδική ηλικία του Χριστού. Οι σκηνές που βρίσκονται στον χώρο του ιερού έχουν ζωγραφιστεί με τεχνοτροπία που απηχεί κλασσικά πρότυπα και την έντονη φυσιοκρατία της ελληνорωμαϊκής τέχνης, έχουν δε μεγάλη καλλιτεχνική αξία. Το 2011 ο Ναός της Παναγίας ανακηρύχθηκε Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς από την UNESCO και θεωρείται ένα από τα σημαντικότερα μνημεία πρώιμης βυζαντινής τέχνης σε όλη την Ευρώπη.

Saint Jean de Maurienne

Στη συνέχεια θα διασχίσουμε την βορειοδυτική Ιταλία, περνώντας από το Τορίνο και διασχίζοντας τις Άλπεις, για να κατευθυνθούμε προς τα σύνορα με την Γαλλία. Περίπου 50 χιλιόμετρα μετά τα σύνορα Ιταλίας – Γαλλίας, κάτω από τη σκιά των Άλπεων, βρίσκεται η κωμόπολη του Αγίου Ιωάννη της κοιλάδας Μωριέν, όπου θα σταματήσουμε για μία ώρα.

Η κοιλάδα Μωριέν είναι μία μεγάλη κοιλάδα στις γαλλικές Άλπεις, στον Νομό της Σαβοΐας, την οποία διασχίζει ο ποταμός Αρκ. Αποτελεί σημαντικό οδικό και σιδηροδρομικό άξονα προς την Ιταλία και φημίζεται για τα χιονοδρομικά κέντρα, τα μονοπάτια πεζοπορίας στα βουνά και τα ορεινά περάσματα, όπως το Col du Galibier.

Το Saint Jean de Maurienne είναι η πρωτεύουσα της κοιλάδας. Σύμφωνα με μία τοπική παράδοση, η αγία Θέκλα έφερε από την Αλεξάνδρεια τρία δάκτυλα από το λείψανο του αγίου Ιωάννη του Προδρόμου. Τον 6^ο αιώνα, ο άγιος Γοντράνος (28/3), μέλος της δυναστείας των Μεροβιγγίων και βασιλιάς της Ορλεάνης και της Βουργουνδίας, εγγονός του Χλοδοβίκου Α΄ (466 – 511, ο πρώτος βασιλιάς των Φράγκων, ένωσε όλες τις Φραγκικές φυλές και ασπάστηκε τον χριστιανισμό), έκανε την πόλη πρωτεύουσα όλης της περιοχής (και παραμένει μέχρι σήμερα) και την ανύψωσε σε Επισκοπή. Ο θυρεός της πόλης έχει ως έμβλημα του τα τρία δάκτυλα του αγίου Ιωάννη. Το Saint Jean de Maurienne έχει υπάρξει πολλές φορές σταθμός του διάσημου ετήσιου ποδηλατικού γύρου Tour de France.

Τα λείψανα του Τιμίου Προδρόμου φυλάσσονται μέχρι σήμερα στον Καθεδρικό Ναό της πόλης, που φέρει το όνομά του. Ο Ναός είχε αρχικά χτιστεί τον 6^ο αιώνα και μετά από καταστροφές, επανοικοδομήθηκε τον 11^ο αιώνα. Δίπλα από τον Ναό του Αγίου Ιωάννη, βρίσκεται ο Ναός της Παναγίας, ρωμανικού ρυθμού (11^{ος} αι.), με μερικές όμορφες σκαλιστές παραστάσεις πάνω από την είσοδό του.

Φεύγοντας από το Saint Jean de Maurienne, κατευθυνόμαστε νότια μέσα στην Γαλλία, με προορισμό μας την καταπράσινη ορεινή περιοχή του Βερκόρ (Vercors). Η οροσειρά του Βερκόρ είναι ο πιο εκτεταμένος ορεινός όγκος των Γαλλικών Προάλπεων. Βρίσκεται ανάμεσα στους ποταμούς Ιζέρ και Ντρομ και η ψηλότερη κορυφή του είναι η Γκραν Βεϋμόν, με υψόμετρο 2341 μέτρα.

Το όνομα Βερκόρ προέρχεται από το όνομα μίας τοπικής φυλής που ζούσε στην περιοχή κατά την εποχή της ρωμαϊκής κυριαρχίας της Γαλατίας. Η φυλή αυτή ήταν οι Βερταμοκόριοι ή Βερτακομικόροι, που σημαίνει «στρατεύματα της κορυφής». Οι σύγχρονοι κάτοικοι της περιοχής ονομάζονται Βερτακομιριέν.

Κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, στην οροσειρά του Βερκόρ διεξήχθη μία από τις σημαντικότερες μάχες κατά των γερμανικών στρατευμάτων κατοχής στη Γαλλία. Η ορεινή αυτή περιοχή αποτελούσε σημαντικό πεδίο δράσης της Γαλλικής αντίστασης. Από τις 13 Ιουνίου ως τις 5 Αυγούστου του 1944, μία δύναμη Γάλλων αντιστασιακών του Βερκόρ (στην πλειονότητά τους φυγάδες από στρατόπεδα καταναγκαστικής εργασίας), υποστηριζόμενη από μονάδες αλпинιστών, ιππικού και μηχανικού, αντιστάθηκαν σε δύο γερμανικές μεραρχίες, που είχαν αποσπαστεί από το μέτωπο της Νορμανδίας, όπου βρισκόταν σε εξέλιξη η μάχη μετά από τη συμμαχική απόβαση. Οι απώλειες των Γάλλων ήταν 750 άντρες, κάποιοι σκοτώθηκαν στις μάχες ενώ αρκετοί εκτελέστηκαν,

Θα διανυκτερεύσουμε δύο βράδια στην περιοχή του Βερκόρ, στο χωριό Gresse en Vercors.

Gresse en Vercors

Το Gresse en Vercors έχει πλούσια ιστορία. Τα πρώτα ίχνη ανθρώπινης εγκατάστασης στην περιοχή χρονολογούνται στην Μεσολιθική περιοχή (γύρω στο 6500 π.Χ.), αλλά το όνομα Gresse εμφανίζεται για πρώτη φορά σε γραπτές αναφορές το 739. Μετά από τις διαδοχικές κατακτήσεις από τους Γαλάτες, τους Ρωμαίους και τους Βουργουνδούς, το Gresse επηρεάστηκε καθοριστικά από τις θρησκευτικές και τις στρατιωτικές δραστηριότητες του Μεσαίωνα, αποκτώντας εκκλησία τον 13^ο αιώνα (ο Ναός του αποστόλου Βαρθολομαίου που σώζεται μέχρι σήμερα) και ένα Κάστρο (που δεν υπάρχει πια) τον 14^ο αιώνα. Το χωριό βρίσκεται σε πανέμορφη τοποθεσία, σε υψόμετρο 1200 μέτρων, και είναι γνωστό για το χιονοδρομικό του κέντρο που λειτουργεί από το 1965 και έχει 26 πίστες. Έχει 350 κατοίκους.

Στο Gresse en Vercors αναμένεται να φτάσουμε γύρω στις 18.00 και αφού τακτοποιηθούμε στα δωμάτια του ξενοδοχείου μας, θα έχουμε ελεύθερο χρόνο για να κάνουμε μία βόλτα στο χωριό μέχρι την ώρα του φαγητού.

Δείπνο (20.30) & διανυκτέρευση (1) στο Gresse en Vercors.

ΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΜΑΣ: Hotel Le Chalet ***

<https://hotellechalet.fr>

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Το βραβευμένο εστιατόριο του ξενοδοχείου Le Chalet και ο σεφ Christophe Prayer προσφέρουν εξαιρετικές τοπικές γεύσεις από προϊόντα της περιοχής, μαζί με μία πολύ καλή λίστα γαλλικών κρασιών.

Συνολική απόσταση – 260 χλμ.

Αναχώρηση από το ξενοδοχείο στις 08.30.

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΗΜΕΡΑΣ

Saint Antoine l' Abbaye, η πόλη του Αγίου Αντωνίου

Ένα από τα ομορφότερα χωριά της Γαλλίας, με 1300 κατοίκους. Τον Ιούλιο του 2025, στα πλαίσια της τηλεοπτικής σειράς «Τα χωριά που προτιμούν οι Γάλλοι», ψηφίστηκε ως το δημοφιλέστερο χωριό των Γάλλων. Η αρχική ονομασία του χωριού ήταν La Motte Saint Didier, αλλά από τον 11^ο αιώνα παίρνει την ονομασία που διατηρεί μέχρι σήμερα, προς τιμή του αγίου Αντωνίου του Μεγάλου, του οποίου τα λείψανα είχαν μεταφερθεί εκεί.

Ο **Μέγας Αντώνιος** (251 – 356, 17/1), ο θεμελιωτής του ερημικού μοναχισμού, γνωστός ως «καθηγητής της ερήμου» και «πατέρας των Πατέρων», έζησε ασκητικά στην Αίγυπτο, διδάσκοντας την αγάπη προς τον Χριστό, την αυστηρή νηστεία, την προσευχή και την αποχή από τα εφήμερα αγαθά. Η ζωή του, καταγεγραμμένη από τον Μέγα Αθανάσιο, πατριάρχη Αλεξανδρείας (18/1), αποτελεί πρότυπο ασκητικής ζωής. Κοιμήθηκε ειρηνικά σε ηλικία 105 ετών. Τα λείψανά του μεταφέρθηκαν στον Ναό του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου στην Αλεξάνδρεια το 561 και από εκεί το 635, μετά την κατάκτηση της Αιγύπτου από τους Σαρακηνούς, στην Κωνσταντινούπολη. Τον 11^ο αιώνα τα παρέλαβε από την Βυζαντινή Αυτοκρατορία (πιθανότατα λίγο νωρίτερα από την εποχή του Ρωμανού Διογένη, 1068 – 1071) ένας Γάλλος ευγενής, ο Κόμης Ζοσλέν του Châteauneuf, ο οποίος τα εναπόθεσε σε αυτή την πόλη της ΝΑ Γαλλίας και εκεί παραμένουν μέχρι τις μέρες μας. Η πόλη αυτή βρίσκεται στην προσκυνηματική διαδρομή για τον Άγιο Ιάκωβο της Κομποστέλα στην Ισπανία.

Η φήμη του αγίου Αντωνίου εξαπλώθηκε πολύ γρήγορα στην Γαλλία, η οποία είχε ήδη ταλαιπωρηθεί από την επιδημία του εργοτισμού το 994, που είχε σκοτώσει 44.000 άτομα. Ο εργοτισμός είναι ασθένεια που προκαλείται από την κατανάλωση βρώμης, η οποία έχει μολυνθεί από ένα συγκεκριμένο μύκητα. Ο γαγκραινώδης εργοτισμός προκαλεί κάψιμο και φουσκάλες στο δέρμα και νέκρωση των άκρων αφού οι τοξίνες εμποδίζουν τη ροή του αίματος προς τα άκρα. Το κλίμα της κεντρικής Ευρώπης είναι ιδανικό για την ανάπτυξη αυτού του μύκητα, ο οποίος προσβάλλει κυρίως τη βρώμη. Οι άθλιες συνθήκες διαβίωσης των φτωχών χωρικών του Μεσαίωνα, οι οποίοι δεν καθάριζαν τη βρώμη όταν οι σοδειές δεν ήταν καλές, ήταν η αιτία πολλών επιδημιών εκείνη την εποχή.

Ο εργοτισμός έγινε γνωστός τον Μεσαίωνα ως «η φωτιά του Μεγάλου Αντωνίου». Το αίσθημα καψίματος στο δέρμα και οι παραισθήσεις που προκαλούσε (τις οποίες είχε και ο άγιος Αντώνιος κατά τις δοκιμασίες από τον διάβολο στην έρημο), έκαναν τους αρρώστους να θεωρήσουν τον εργοτισμό ως μία ανάλογη δοκιμασία με αυτές που είχε περάσει ο άγιος και άρχισαν να προστρέχουν στα λείψανα του και να τον παρακαλούν να τους θεραπεύσει.

Τα λείψανα του αγίου Αντωνίου είχαν αρχικά εναποτεθεί στην παλαιά εκκλησία της πόλης, δίπλα στην οποία ζούσε ήδη μία αδελφότητα Βενεδικτίνων μοναχών. Το 1095, όταν ο γιος του Κόμη Gaston του Valloire θεραπεύτηκε από την «φωτιά του Μεγάλου Αντωνίου», ο Κόμης αποφάσισε να ιδρύσει μία αδελφότητα λαϊκών με το όνομα του αγίου (Hospital Brothers of Saint Anthony) και έχτισε Νοσοκομείο για την περίθαλψη των ασθενών με εργοτισμό. Το 1218 η αδελφότητα αναγνωρίστηκε επίσημα από τον Πάπα της Ρώμης ως μοναχικό τάγμα και σταδιακά εκτόπισε τους Βενεδικτίνους μοναχούς. Το 1287 ξεκίνησε η ανέγερση του μεγαλόπρεπου γοθικού Ναού, ο οποίος θα στέγαζε τα λείψανα του αγίου Αντωνίου, και ολοκληρώθηκε τελικά τον 15^ο αιώνα. Ο Ναός του Αγίου Αντωνίου παραμένει το στολίδι της πολύ όμορφης κωμόπολης και είναι τόπος μεγάλου προσκυνημάτων εξαιτίας της παρουσίας των λειψάνων του Μεγάλου Αντωνίου. Δίπλα από τον ναό, οι χώροι της Μονής του Αγίου Αντωνίου έχουν μετατραπεί σε ένα πολύ ενδιαφέρον Μουσείο.

Pont en Royans

Το χωριό Pont en Royans, στην κοιλάδα Isère, βρίσκεται στην είσοδο του Εθνικού Πάρκου του Βερκόρ. Διατηρεί άθικτη την μεσαιωνική αρχιτεκτονική του 16^{ου} αιώνα και χαρακτηρίζεται από τα όμορφα πολύχρωμα σπίτια που κυριολεκτικά κρέμονται από τους βράχους πάνω από τα νερά του ποταμού.

Ιερά Μονή Αγίου Αντωνίου Βερκόρ

Η Μονή του Αγίου Αντωνίου βρίσκεται σε ειδυλλιακή τοποθεσία σε υψόμετρο 459 μέτρων, στο Dauphine, σε μία βαθιά, άγρια και καταπράσινη κοιλάδα στην οροσειρά του Βερκόρ. Εγκαινιάστηκε στις 14/9/1978 από τον μακαριστό π. Πλακίδα Deseille (1927 – 2018) και τους συμμοναστές του, π. Σεραφείμ και π. Ηλία. Ο π. Πλακίδας, πρώην ρωμαιοκαθολικός κληρικός, είχε γίνει δεκτός στην Ορθόδοξη Εκκλησία το 1977 και λίγο μετά είχε καρεί μοναχός στην Μονή Σίμωνος Πέτρας στο Άγιο Όρος. Όταν με παρότρυνση του Γέροντα Αιμιλιανού, επέστρεψε στην Γαλλία, επέλεξε ως τόπο άσκησης αυτή την περιοχή, η οποία είχε ευαγγελιστεί από τον Άγιο Μαρτίνο της Τουρώνης (316 – 397, 11/11) και είχε την ευλογία του μεγάλου ασκητή της Αιγύπτου, αγίου Αντωνίου, του οποίου τα λείψανα φυλάσσονται στο καθολικό Αββαείο στο Saint Antoine l' Abbaye, σε πολύ κοντινή απόσταση από αυτό το σημείο. Η ευρύτερη περιοχή του Βερκόρ ήταν ανέκαθεν τόπος προσευχής και άσκησης και είναι χαρακτηριστικό ότι εκεί είχαν ιδρυθεί τρία μεγάλα μοναστικά κέντρα της Καθολικής Εκκλησίας.

Το πρώτο εκκλησάκι του Αγίου Αντωνίου φτιάχτηκε από τη ανακατασκευή ενός εγκαταλελειμμένου μύλου, αλλά σύντομα η συνεχής αύξηση των νέων Ορθοδόξων πιστών κατέδειξε την ανάγκη ανέγερσης ενός μεγαλύτερου ναού. Έτσι, με πολλές θυσίες, ο π. Πλακίδας κατάφερε να χτίσει (1988 – 1990) ένα θαυμάσιο πέτρινο βυζαντινό ναό, τον οποίο αφιέρωσε στον όσιο Σιλουανό τον Αθωνίτη. Ο ναός έχει αγιογραφηθεί από έναν από τους σημαντικότερους σύγχρονους Ρώσους αγιογράφους, τον Yaroslav Dobrynin και τη σύζυγό του, Galina. Οι ακολουθίες γίνονται κυρίως στη γαλλική γλώσσα, η οποία παντρεύεται με έναν θαυμάσιο τρόπο με τη βυζαντινή μουσική. Η Μονή του Αγίου Αντωνίου αποτελεί Μετόχι της Μονής Σίμωνος Πέτρας Αγίου Όρους.

Συνολική απόσταση – 272 χλμ.

Αναχώρηση από το ξενοδοχείο στις 08.00.

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΗΜΕΡΑΣ

Ιερά Μονή Κοίμησης Θεοτόκου La Faurie

Στη σιγή του κόσμου, σε υψόμετρο 1050 μέτρων, σε ένα ερημικό οροπέδιο που περιβάλλεται από τα βουνά των Γαλλικών Άλπεων, βρίσκεται ένα μικρό χαριτωμένο μοναστήρι αφιερωμένο στην Παναγία.

Ο ιδρυτής της Μονής, π. Βίκτωρας Raisi (1939 – 2020), υπήρξε Καθηγητής της Φιλοσοφίας στη Μασσαλία. Η δίψα του για τη σοφία τον οδήγησε να αναζητήσει κάποιον χώρο ησυχίας στις Γαλλικές Άλπεις, όπου θα μπορούσε να απομονώνεται και να περνά ατέλειωτες ώρες μελέτης. Ήταν αυτή ακριβώς η δίψα που έφερε τα βήματά του στα κείμενα των Πατέρων της Εκκλησίας, μέσα από τα οποία άρχισε να αναζητά την Σοφία του Θεού.

Ήταν ακόμη νέος στην πορεία του μέσα στην Ορθόδοξη Εκκλησία, όταν τον Σεπτέμβριο του 1970 αγόρασε, σε πολύ χαμηλή τιμή, ένα εκτάριο γης σε αυτή την περιοχή των Γαλλικών Άλπεων, το οποίο περιλάμβανε ένα εγκαταλελειμμένο αγρόκτημα. Η πρώτη Θεία λειτουργία σε αυτόν τον χώρο τελέστηκε το 1971 από τον π. Κύριλλο Αργέντη (1918 – 1994) από την Μασσαλία, με την ευκαιρία της εκδρομής μίας ομάδας Ελλήνων προσκόπων. Το 1978 έγινε η μοναχική κουρά του (μέχρι τότε) Ιωσήφ Raisi, ο οποίος έλαβε το όνομα του αγίου μάρτυρα Βίκτωρα, πολιούχου αγίου της Μασσαλίας (ο οποίος εορτάζεται στις 21 Ιουλίου). Ο μοναχός Βίκτωρας χειροτονήθηκε ιερέας στις 20/9/1981 και έλαβε ευλογία για να οργανώσει αδελφότητα με τους πρώτους δόκιμους μοναχούς. Έτσι ιδρύθηκε το μοναστήρι της Κοίμησης της Παναγίας στο La Faurie της ΝΑ Γαλλίας, εκεί που βρισκόταν το ερειπωμένο αγρόκτημα.

Από το 1982 ως το 2006, η μικρή σε αριθμό μοναστική αδελφότητα πάλεψε με το τραχύ κλίμα της περιοχής και τα λιγοστά έσοδα ώστε να αναπαλαιώσουν με τα ίδια τους τα χέρια τα παλιά κτίσματα, να οικοδομήσουν νέους χώρους για τις ανάγκες των μοναχών και να φτιάξουν δύο παρεκκλήσια, αφιερωμένα στον Άγιο Νικόλαο και στον Άγιο Μαρτίνο της Τουρώνης. Το 2006 ξεκίνησε η ανέγερση ενός νέου Καθολικού, το οποίο θα εξυπηρετούσε τις πολύ μεγαλύτερες πλέον ανάγκες της αδελφότητας και των ανθρώπων που έρχονταν από τις γύρω περιοχές για να εκκλησιαστούν.

Στις μέρες μας, το νέο Καθολικό, μία πολύ όμορφη πέτρινη Βασιλική, αφιερωμένη στην Αγία του Θεού Σοφία, έχει ολοκληρωθεί και αγιογραφηθεί από τους μοναχούς της αδελφότητας. Τα εγκαίνια της εκκλησίας έγιναν στη γιορτή της Μεσοπεντηκοστής, στις 9/5/2012. Στις ακολουθίες χρησιμοποιείται η γαλλική γλώσσα και η βυζαντινή μουσική.

Το όλο μοναστηριακό συγκρότημα είναι κυριολεκτικά δημιούργημα των χεριών των μοναχών. Οι ίδιοι καλλιεργούν τα χωράφια, φυτεύουν τα δέντρα, παράγουν μέλι, προσεύχονται, λειτουργούν, εικονογραφούν, υποδέχονται τους επισκέπτες. Το μοναστήρι της Παναγίας διατηρεί στενό πνευματικό σύνδεσμο με την Μονή Σίμωνος Πέτρας του Αγίου Όρους από το 2018, υπάγεται, δε, στην Μητρόπολη Γαλλίας. Η εκκλησιαστική κοινότητα του Αγίου Φιλίππου είχε την ευλογία να επισκεφτεί τη μονή του La Faurie τον Αύγουστο του 2006, όταν οι μοναχοί είχαν μόλις αρχίσει να χτίζουν το νέο Καθολικό.

Venasque

Ένα από τα αρχαιότερα και αυθεντικότερα χωριά της Προβηγκίας, γνωστό από παλιά ως «απόρθητο φρούριο», το Venasque δεσπόζει πάνω σε έναν αρχαίο ρωμαϊκό δρόμο, στην κορυφή ενός βράχου, με εντυπωσιακή θέα στις πεδιάδες που το περιτριγυρίζουν. Η πόλη γοητεύει κάθε επισκέπτη με την ατμόσφαιρα μυστηρίου και την υπέροχη αρχιτεκτονική της, τους Πύργους από την εποχή των Σαρακηνών και την όμορφη, ανοιχτή πλατεία της (σπιανάδα), το αρχαίο Βαπτιστήριο (που χρονολογείται από τον 6^ο αιώνα και χτίστηκε στη θέση αρχαίου ρωμαϊκού ναού), και την εκκλησία της Παναγίας του Venasque με τον υπέροχο πίνακα της Σταύρωσης (1498), που ανήκει στη Σχολή της Αβινιόν.

Ακριβώς κάτω από το Venasque, στις όχθες του ποταμού Nesque, βρίσκεται το πολύ γραφικό εκκλησάκι της Παναγίας Ζωοδόχου Πηγής, το οποίο είχε χτιστεί στις αρχές 7^{ου} αι. από τον Άγιο Σιφφρέδο (27/11), που προερχόταν από την ιστορική Μονή του Λερίνου, η οποία τροφοδότησε όλη τη Νότια Γαλλία με αξιόλογους επισκόπους. Ο άγιος Σιφφρέδος είχε ήδη κτίσει νωρίτερα την εκκλησία του Αγίου Ιωάννη Προδρόμου, η οποία λειτούργησε ως Βαπτιστήριο του Venasque.

Για πολλούς αιώνες, το εκκλησάκι της Ζωοδόχου Πηγής, υπήρξε τόπος προσκυνήματος, κυρίως για οικογένειες και παιδιά που προσέτρεχαν στην Παναγία για βοήθεια. Το 1613 επανοικοδομήθηκε από το Καθολικό Τάγμα των Ελαχίστων, το οποίο είχε ιδρυθεί τον 15^ο αιώνα από τον Άγιο Φραγκίσκο της Πάολα στην Καλαβρία της Ιταλίας και χαρακτηριζόταν από αυστηρό πρόγραμμα άσκησης, νηστείας και προσευχής. Το χαρακτηριστικό μήνυμα του Τάγματος είναι το «charitas» (αγάπη/φιλάνθρωπία) και σύμφωνα με την παράδοσή τους, ο ιδρυτής του το είχε λάβει σε όραμα από τον Αρχάγγελο Μιχαήλ.

Κατά την περίοδο των εργασιών επανοικοδόμησης το 1613, ανακαλύφθηκε μία πέτρινη επιτύμβια στήλη που σύμφωνα με την ανάγλυφη επιγραφή, αποδίδεται στον Βοήθιο (Bohetius), επίσκοπο της περιοχής από το 583 ως το 604, οπότε τον διαδέχτηκε στον επισκοπικό θρόνο ο Άγιος Σιφφρέδος.

Ο Ναός της Παναγίας έπεσε σε αχρησία μετά την Γαλλική Επανάσταση και ανακαινίστηκε εκ νέου τον 19^ο αιώνα. Το 1932, ο Καρμηλίτης ιερέας π. Μάριος – Ευγένιος του βρέφους Ιησού, ίδρυσε το Ινστιτούτο της Παναγίας Ζωοδόχου Πηγής, συνδέοντας την ιστορία της εκκλησίας με τη σύγχρονη Καρμηλιτική πνευματικότητα. Ο π. Μάριος – Ευγένιος κοιμήθηκε την Δευτέρα του Πάσχα 27/3/1967, ημέρα που είχε καθιερώσει να εορτάζεται η Παναγία Ζωοδόχος Πηγή. Γίνονται ενέργειες για την αγιοκατάταξη του από την Καθολική Εκκλησία.

Η **Μονή του Λερίνου** (από την οποία προερχόταν ο Άγιος Σιφφρέδος) είναι αρχαίο μοναστήρι, που βρίσκεται στο νησί του Αγίου Ονωράτου (που ανήκει στο συγκρότημα των Λερίνων Νήσων, απέναντι από τις Κάννες στη Γαλλική Ριβιέρα).

Ο **άγιος Ονωράτος** (16/1), ήταν γόνος οικογένειας υπάτων της Γαλατίας και ασπάστηκε νέος τον χριστιανισμό. Αποφάσισε νωρίς να αφιερωθεί στην ησυχία και την άσκηση και υπό την πνευματική καθοδήγηση ενός άγιου γέροντα, του Καπρασίου, έμεινε αρχικά κοντά του στην Μασσαλία και κατόπιν πήραν το πλοίο για την Ανατολή. Λίγο αργότερα, ο Ονωράτος επέστρεψε άρρωστος στην Προβηγκία και ακολουθώντας τη συμβουλή του Λεοντίου, επισκόπου Φρεγίου, εγκαταστάθηκε μαζί με τον πνευματικό του πατέρα, Καπράσιο, στο Λερίνο, ένα νησάκι απέναντι από τις Κάννες, που ήταν γεμάτο φίδια. Εμπιστευόμενος την υπόσχεση του Κυρίου (Μαρκ, 16, 12), ο Ονωράτος λύτρωσε το νησί από τα ερπετά με τη δύναμη της προσευχής του.

Στη συνέχεια, ίδρυσε (375 – 410) τη φημισμένη Μονή του Λερίνου, που επρόκειτο να παίξει καθοριστικό ρόλο στον εκχριστιανισμό της Προβηγκίας και να γίνει ένα από τα μεγαλύτερα και πιο ονομαστά μοναστικά κέντρα της Δύσης. Από εκεί προήλθε μεγάλος αριθμός αγίων επισκόπων, όπως οι άγιοι: Μάξιμος του Ριέζ (27/11), Ιλάριος της Αρελάτης (5/5), Εύχαρις του Λουγδούνου (16/11), Ιάκωβος της Ταρενταίζας (16/1), και θεολόγοι όπως ο άγιος Βικέντιος (24/5). Στην Μονή του Λερίνου μαθήτευσε για ένα διάστημα ο Άγιος Πατρίκιος της Ιρλανδίας (17/3). Λόγω των εκτεταμένων επιδρομών (Σαρακηνοί, Γενουάτες, Ισπανοί), οι μοναχοί κατασκεύασαν τον 11^ο αιώνα ένα οχυρωμένο μοναστήρι, που σώζεται μέχρι σήμερα και είναι επισκέψιμο. Από το 1869, η Μονή του Αγίου Ονωράτου ανήκει στο Καθολικό Τάγμα των Σιστερσιανών, οι οποίοι ανακαίνισαν και επέκτειναν τους χώρους της μονής. Η σημερινή μοναστική αδελφότητα συνεχίζει και διατηρεί τον κανόνα του Τάγματος, «ora et labora» (προσευχή και εργασία).

Ο άγιος Ονωράτος εξελέγη το 426 επίσκοπος Αρελάτης (η σημερινή Αρλ), σημαντικής μητρόπολης της Νότιας Γαλατίας, και κατόρθωσε σε σύντομο διάστημα να αποκαταστήσει την τάξη και την αγάπη στην ταραγμένη εκείνη την εποχή Εκκλησία. Αν και επίσκοπος, εξακολουθούσε να ζει ως μοναχός, χωρίς διόλου να παραλλάξει τον κανόνα του. Κατέστη *τα πάντα τοις πάσι*, σε βαθμό που αποτελούσε ζώσα εικόνα της ευαγγελικής αγάπης. Κοιμήθηκε ειρηνικά στις 16 Ιανουαρίου 429, χωρίς να παύσει μέχρι τέλους να εμψυχώνει και να παρηγορεί τους πιστούς του. Ο μαθητής του, άγιος Ιλάριος (5/5), τον διαδέχτηκε στον επισκοπικό θρόνο της Αρελάτης και έγραψε τον βίο του (Sermo de Vita Sancti Honorati) πιθανότατα το 430.

Δεν διασώζονται κείμενα του αγίου Ονωράτου, αλλά ο όσιος Ιωάννης Κασσιανός (360 – 435, 29/2), σημαντικός Πατέρας της Εκκλησίας και θεμελιωτής του μοναχισμού στην Δύση, είχε επισκεφτεί τον άγιο Ονωράτο στην Μονή του Λερίνου και του έχει αφιερώσει μεγάλο τμήμα από τις «Συνομιλίες με τους Πατέρες της Ερήμου» (έχουν μεταφραστεί και εκδοθεί από την Μονή Τιμίου Προδρόμου Καρέα) Το νησί, όπου ίδρυσε το μοναστήρι του, φέρει μέχρι σήμερα το όνομά του αγίου (Ile Saint Honorat).

Οι επόμενες τέσσερις διανυκτερεύσεις μας θα είναι στην ιστορική πόλη της Αρλ.

Δείπνο (21.00) & διανυκτέρευση (1) στην Arles.

ΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΜΑΣ: Mercure Arles Centre Arenes****

<https://all.accor.com/hotel/C3P3/index.en.shtml>

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 21/8

Arles, η ρωμαϊκή Αρελάτη

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η σημερινή ημέρα είναι εξ' ολοκλήρου αφιερωμένη στην υπέροχη Αρλ με τα πάμπολλα αξιοθέατά της. Θα αναχωρήσουμε από το ξενοδοχείο μας στις 09.00 και η ξενάγηση θα ολοκληρωθεί κατά τις 19.00 – 19.30, με ένα μεσημεριανό διάλειμμα δύο ωρών.

Ο ποταμός Ροδανός διχάζεται σε δύο κλώνους, πριν εισέλθει στην πόλη της Αρλ, σχηματίζοντας το δέλτα του, που είναι γνωστό ως Καμάργκ (Camargue). Επειδή η Καμάργκ διοικητικά ανήκει στον Δήμο της Αρλ, ο δήμος αυτός είναι ο μεγαλύτερος σε έκταση στην μητροπολιτική Γαλλία, παρότι ο πληθυσμός του δεν υπερβαίνει τις 53.000. Η έκταση του Δήμου της Αρλ είναι 758,93 τ. χλμ., δηλαδή πάνω από το επταπλάσιο του Δήμου των Παρισίων, ενώ η πυκνότητα του πληθυσμού είναι 66 κάτοικοι ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο. Ο ποταμός Ροδανός, μήκους 810 χιλιομέτρων, πηγάζει στον παγετώνα του Ρον, στην Ελβετία, σε υψόμετρο 2.209 μέτρων, διατρέχει έκταση 290 χιλιομέτρων εντός της χώρας αυτής και χύνεται μέσα στη Λίμνη Λεμάν, απ' όπου και βγαίνει λίγο μετά το πέρασμά του από τη Γενεύη, ενώ στη συνέχεια εισέρχεται στη Γαλλία, όπου και διασχίζει έκταση περίπου 522 – 545 χιλιομέτρων για να ολοκληρώσει τη ροή του στο Δέλτα της Καμάργκ και να χυθεί στην Μεσόγειο Θάλασσα.

Στον άγριο Νότο της Γαλλίας, ανάμεσα στα νερολίβαδα της Καμάργκ και τους μυρωδάτους λόφους της Προβηγκίας, ξεπροβάλλουν οι πορτοκαλοκίτρινες στέγες της πόλης με το κελαρυστό όνομα: Αρλ. Χτισμένη στην κορυφή του Δέλτα του Ροδανού, λίγο πριν το ποτάμι χωριστεί σε Μεγάλο και Μικρό και καταλήξει στην Μεσόγειο, η παλαιά «Ρώμη» της Γαλατίας, από την δεκαετία του '70 παγκόσμια πρωτεύουσα της φωτογραφίας και ένα από τα πιο γνωστά κοσμοπολίτικα κέντρα της Ευρώπης. Διάσημη για τα οκτώ μνημεία της που περιλαμβάνονται στον κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO, τα οποία μαρτυρούν τη σημασία της κατά τη ρωμαϊκή και την μεσαιωνική εποχή, αλλά και για τη σχέση της με τον **Βίνσεντ Βαν Γκογκ**, ο οποίος έζησε και δημιούργησε σε αυτή την πόλη.

Ο Βαν Γκογκ έφτασε στην Αρλ σε ηλικία 35 ετών (21 Φεβρουαρίου 1888) από τον ανήλικο Βορρά, με το όνειρο να ιδρύσει το Atelier du Midi, μία αποικία καλλιτεχνών. Η Αρλ τον μάγεψε, όχι μόνο με την ομορφιά της, αυτή τη μοναδική διαύγεια, αλλά και με τα χρώματα της, έντονα στη φύση (εδώ ανακάλυψε τη δύναμη του κίτρινου, ενός χρώματος «απαγορευμένου» μέχρι τότε στους ζωγράφους) και αχνά στην πόλη (οι περίφημες παλ αποχρώσεις στις στέγες και τα πορτοπαράθυρα είναι το σύμβολο της). Στην Αρλ ο Βαν Γκογκ βρήκε τον τρόπο να εκφραστεί η ταραγμένη από την έλλειψη οικονομικών πόρων αλλά κυρίως από την απουσία κατανόησης των ανθρώπων ψυχή του. Ήταν μία μεγαλοφυΐα, πολύ μπροστά από την εποχή του, που πλήρωσε την αντισυμβατικότητά του με τον χλευασμό.

Στον ενάμιση χρόνο που έζησε στην Αρλ, ο Βαν Γκογκ ζωγράφισε γύρω στους 300 πίνακες και σχέδια, ανάμεσα τους ορισμένα από τα διασημότερα ζωγραφικά έργα του. Όλα εμπνευσμένα από τις γειτονιές και τους ανθρώπους της πόλης, την αγροτική ζωή τους και τα εξοχικά τοπία της Προβηγκίας, που τον είχαν συναρπάσει. Την περίοδο αυτή επινοεί και μία ιδιαίτερη τεχνική, των στροβιλισμάτων με το πινέλο, ενώ στους πίνακες του κυριαρχούν έντονα χρώματα – κυρίως το κίτρινο, το μπλε και το πράσινο -, με χαρακτηριστικά δείγματα την *Έναστρο Νύχτα* και μία σειρά έργων που απεικονίζουν ηλιοτρόπια. Το έργο *Κόκκινο αμπέλι* αυτής της περιόδου είναι το μοναδικό έργο που κατάφερε να πουλήσει ο Βαν Γκογκ εν ζωή!

Ακολούθησαν και άλλοι ζωγράφοι (όπως ο Πικάσο που λάτρεψε την Αρλ), όμως ο Βαν Γκογκ ήταν ο πρώτος και αυτός κυρίως που ανέδειξε την Αρλ ως έναν πολύ ελκυστικό προορισμό, σε μία εποχή που η σημασία της είχε χαθεί μετά την άφιξη του σιδηροδρόμου τον 19^ο αιώνα και την παρακμή του ποτάμιου εμπορίου.

Ο Πωλ Γκωγκέν επισκέφτηκε τον Βαν Γκογκ στην Αρλ. Ωστόσο, η ψυχική υγεία του Βαν Γκογκ είχε ήδη χειροτερεύσει και είχε γίνει εξαιρετικά εκκεντρικός, με αποκορύφωμα τον αυτοτραυματισμό του (το γνωστό περιστατικό κατά το οποίο έκοψε το αυτί του), τον Δεκέμβριο του 1888. Μετά την περαιτέρω επιδείνωση της κατάστασής του, οι κάτοικοι της πόλης κυκλοφόρησαν τον Φεβρουάριο του 1889 αίτημα να νοσηλευτεί σε άσυλο. Τον Μάιο του 1889, ο Βαν Γκογκ ζήτησε να τον δεχτούν στο παλαιό μοναστήρι του Αγίου Παύλου, έξω από την πόλη Σεν Ρεμί της Προβηγκίας, το οποίο είχε μετατραπεί σε ψυχιατρικό άσυλο. Εκεί έζησε έναν χρόνο, ως τον Μάιο του 1890 (και συνέχισε να δημιουργεί, παρά την βαριά κατάθλιψη), οπότε μετακόμισε έξω από το Παρίσι, υπό συνεχή ιατρική παρακολούθηση. Στις 27 Ιουλίου του 1890 αυτοπυροβολήθηκε και μετά από δύο ημέρες πέθανε. Μετά τον θάνατο του, ο Βαν Γκογκ βρήκε την αναγνώριση που του άξιζε και η φήμη του εξαπλώθηκε ραγδαία. Ωστόσο, παρά τη σχέση του Βαν Γκογκ με την Αρλ και την έντονη επίδρασή της στο ζωγραφικό του, δεν εκτίθεται ούτε ένα έργο του στην πόλη.

Το Νοσοκομείο της Αρλ (Hotel Dieux), το οποίο είχε χτιστεί τον 16^ο αιώνα και περιέθαλψε τον Βίνσεντ Βαν Γκογκ για αρκετές εβδομάδες μετά τον αυτοτραυματισμό στο αυτί του, έπαψε να λειτουργεί ως Νοσοκομείο το 1974 και μετατράπηκε μετά από χρόνια σε Πολιτιστικό Κέντρο αφιερωμένο στο έργο του. Ο κήπος που περιβάλλει τον χώρο σχεδιάστηκε με βάση τη σειρά ζωγραφικών έργων του Βαν Γκογκ με θέμα «Ο Κήπος του Νοσοκομείου της Αρλ», αποτίοντας φόρο τιμής στον μεγάλο ζωγράφο που συνδέθηκε τόσο στενά με την πόλη της Αρλ.

Η **Αρλ** ιδρύθηκε από τους αρχαίους Έλληνες (Φωκαείς) τον 6ο αιώνα π.Χ. με το όνομα Θηλήνη. Καταλήφθηκε από τους Σάλυες το 535 π.Χ., που τη μετονόμασαν σε **Αρελάτη**. Οι Σάλυες ήταν ένα από τα κελτικά φύλα της αρχαίας Γαλατίας και κατοικούσαν μεταξύ του Ροδανού ποταμού και των Άλπεων. Ο λαός αυτός αρχικά απωθήθηκε από τους αρχαίους Έλληνες που κατοικούσαν στη Μασσαλία. Το 123 π.Χ. ο Ρωμαίος Σέξτιος Καλβίνος τους πολέμησε και τους κατατρόπωσε, ιδρύοντας στην περιοχή τους την πόλη Aquae Sextiae (σημερινή Αίξ-αν-Προβάνς). Οι Ρωμαίοι κατέλαβαν την Αρελάτη και την ανέπτυξαν σε σημαντικό αστικό κέντρο, με μια διώρυγα προς τη Μεσόγειο Θάλασσα που διανοίχθηκε το 104 π.Χ. Ωστόσο, η Αρελάτη πάλευε να βγει από τη σκιά της Μασσαλίας. Η ευκαιρία δόθηκε όταν, κατά τον Ρωμαϊκό Εμφύλιο Πόλεμο (49–45 π.Χ.), τάχθηκε με το μέρος του Ιουλίου Καίσαρα κατά του Πομπήιου, παρέχοντας στρατιωτική υποστήριξη. Η Μασσαλία στήριξε τον Πομπήιο και, όταν ο Καίσαρας νίκησε, η Μασσαλία απογυμνώθηκε του πλούτου της, που μεταφέρθηκε στην Αρελάτη ως ανταμοιβή.

Η ρωμαϊκή Αρελάτη ήταν σημαντική πόλη και έφθασε στο μέγιστο της επιρροής της κατά τον 4^ο και τον 5^ο αιώνα μ.Χ., οπότε γινόταν συχνά το αρχηγείο των Ρωμαίων Αυτοκρατόρων κατά τη διάρκεια εκστρατειών. Το έτος 395 έγινε η έδρα του Πραιτωριανού Νομού των Γαλατών, που κυβερνούσε το δυτικό μέρος της Δυτικής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας: την κυρίως Γαλατία, την Ισπανία και την Αρμορική (Βρετάνη). Υπήρξε η αγαπημένη πόλη του Μεγάλου Κωνσταντίνου, που έκτισε Λουτρά, από τα οποία διασώζονται αρκετά ερείπια. Ο γιος του, Κωνσταντίνος Β΄, γεννήθηκε στην Αρελάτη. Ο σφετεριστής Κωνσταντίνος Γ΄ ανακήρυξε τον εαυτό του αυτοκράτορα στη Δύση (407–411) και έκανε την Αρελάτη πρωτεύουσά του το 408.

Η Αρελάτη υπήρξε φημισμένο εκκλησιαστικό κέντρο κατά την ύστερη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία και σημαντική βάση για τον εκχριστιανισμό των Γαλατών. Από τον επισκοπικό της θρόνο πέρασε σειρά από επιφανείς κληρικούς, με πρώτο επίσκοπο Αρελάτης τον **άγιο Τρόφιμο** (περίπου 250) και αργότερα, μεταξύ άλλων, με τον άγιο Ονωράτο και τον άγιο Ιλάριο το πρώτο ήμισυ του 5^{ου} αιώνα και τον άγιο Καισάριο στις αρχές του 6^{ου} αιώνα (και οι τρεις προερχόμενοι από την σπουδαία Μονή του Λερίνου, που έχουμε προαναφέρει).

Σύμφωνα με τον άγιο Γρηγόριο Τουρώνης, ο Τρόφιμος ήταν ένας από τους επτά αγίους επισκόπους που εστάλησαν από την Ρώμη στη Γαλατία επί εποχής του διωγμού του Δεκίου (γύρω στο 250), προκειμένου να στερεώσουν και να ενδυναμώσουν το ιεραποστολικό έργο. Κλήρος του αγίου Τροφίμου ήταν η Εκκλησία της Αρελάτης, η οποία έμελλε αργότερα να εξελιχθεί σε μητροπολιτικό κέντρο της Νότιας Γαλατίας. Ο λόγος του Ευαγγελίου είχε διαδοθεί στην περιοχή ήδη από τους αποστολικούς χρόνους και ο άγιος Τρόφιμος ενίσχυσε τους χριστιανούς στην πίστη, ώστε να αντιμετωπίσουν την απειλή του διωγμού. Ομολόγησε ο ίδιος τον Χριστό με κίνδυνο της ζωής του και κοιμήθηκε ειρηνικά γύρω στο 280. Η Εκκλησία γιορτάζει τον άγιο Τρόφιμο στις 29 Δεκεμβρίου.

Το 314 συγκλήθηκε η **Σύνοδος της Αρελάτης**, η οποία αποτελεί σημαντικό σταθμό στην εκκλησιαστική ιστορία, καθώς καταδίκασε τον Δονατισμό ως αίρεση και επικύρωσε σημαντικούς κανόνες για την διοίκηση της Εκκλησίας, μεταξύ των οποίων την απόφαση για την αγαμία των κληρικών (6^{ος} Κανόνας), μία πρακτική που καθιερώθηκε στη Δύση, σε αντίθεση με την Ανατολή, όπου η Α΄ Οικουμενική Σύνοδος της Νίκαιας (325) έδωσε στους κληρικούς την ελεύθερη επιλογή μεταξύ γάμου και αγαμίας. Στην οργάνωση της Συνόδου της Αρελάτης (στην οποία συμμετείχαν 44 επίσκοποι της Δύσης), κεντρικό ρόλο έπαιξε ο **επίσκοπος Κορδούης Όσιος** (27/8), ο οποίος είχε ήδη την εμπειρία σύγκλησης μεγάλων Συνόδων στη Δύση, όπως της Ελβίρας (305 – 306) και της Ρώμης (313). Τόσο στη Δύση, όσο και στην Ανατολή, είχε ήδη διαμορφωθεί η αντίληψη περί ενότητας της Εκκλησίας σε ένα υπερτοπικό επίπεδο, το οποίο καλούνταν χριστιανική οικουμένη. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα όλες οι πρώτες Σύνοδοι σε Δύση και Ανατολή να λειτουργήσουν ως πρόδρομοι μίας νέας πολύ σημαντικής συνοδικής δομής, της Οικουμενικής Συνόδου. Η Οικουμενική Σύνοδος, διακρατώντας τα μόνιμα στοιχεία της συνοδικής έκφρασης και ζωής, θα ανέπτυξε συνάμα νέες μορφές συνοδικότητας, παράλληλα με τις εκάστοτε πολιτικές, πολιτισμικές και γεωγραφικές συνθήκες μέσα στις οποίες η αρχαία Εκκλησία εξέφραζε την αλήθεια και την ενότητά της. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Σύνοδος της Αρελάτης, κατόπιν παρότρυνσης του επισκόπου Κορδούης Οσίου προς τον Μέγα Κωνσταντίνο, είναι η πρώτη Σύνοδος στην ιστορία της Εκκλησίας που συγκλήθηκε με αυτοκρατορική πρόσκληση. Ο Κωνσταντίνος διευκόλυνε το ταξίδι των συνοδικών και ανέλαβε τα έξοδα της συνόδου. Η Σύνοδος της Αρελάτης επηρέασε καθοριστικά τον Κωνσταντίνο στη διαμόρφωση της εκκλησιαστικής του πολιτικής, προετοιμάζοντας το έδαφος για την Α΄ Οικουμενική Σύνοδο της Νίκαιας το 325.

Μία άλλη μεγάλη εκκλησιαστική μορφή της Αρελάτης υπήρξε ο **άγιος επίσκοπος Καισάριος** (480 – 542). Η οικογένειά του ανήκε στη γαλλο-ρωμαϊκή αριστοκρατία της περιοχής του Σαλόν – συρ – Σον, που βρισκόταν υπό την κατοχή των Βουργουνδών. Από νωρίς φανέρωσε φλογερό ζήλο για την ευσέβεια και την ελεημοσύνη, και συχνά γύριζε σπίτι ημίγυμνος, έχοντας δώσει τα ρούχα του στους φτωχούς. Στα 18 του, εγκατέλειψε κρυφά την οικογένειά του για να αφιερωθεί στον Χριστό και παρά τις προσπάθειες της μητέρας του να τον εμποδίσει, μετά από σύντομο διάστημα πήγε στην Μονή του Λερίνου. Εκεί επέδειξε αμέσως τόσο μεγάλο ζήλο για την ασκητική ζωή, ώστε ο ηγούμενος, άγιος Προχαίριος, τον όρισε οικονόμο της μονής. Προκάλεσε όμως την εχθρότητα ορισμένων μοναχών, εξαιτίας της αυστηρότητας της δίαιτας που θέλησε να επιβάλει. Οι υπέρμετρες κακουχίες έβαλαν γρήγορα σε κίνδυνο τη υγεία του και ο Προχαίριος υποχρεώθηκε να τον στείλει για να τον περιθάλψουν στην Αρελάτη.

Η αρχαία πρωτεύουσα της Ρωμαϊκής Γαλατίας ήταν τότε υπό τους Βησιγόθους, αλλά παρέμενε σημαντική μητρόπολη, όπου γινόταν προσπάθεια να διασωθεί η κληρονομιά της κλασσικής παιδείας. Ο Καισάριος βρήκε κατάλυμα στο σπίτι του ευγενούς Φιρμίνιου και της συζύγου του, Γρηγορίας, οι οποίοι φρόντισαν να παρακολουθήσει τα μαθήματα ενός περίφημου ρήτορα, πρόσφυγα από την Αφρική, του Πομέριου. Ο Καισάριος άφησε τότε την μελέτη της Βίβλου και επιδόθηκε στην ανάγνωση του Βιργίλιου. Μετά από ένα όραμα, όμως, αποφάσισε να εγκαταλείψει την θύραθεν παιδεία και με την ευλογία του ηγούμενου του, Προχαίριου, χειροτονήθηκε κληρικός από τον γέροντα επίσκοπο της Αρελάτης, Εόν. Σύντομα ορίστηκε ηγούμενος μίας μονής που βρισκόταν σε μικρή απόσταση από την πόλη, σε ένα νησάκι του Ροδανού, ενώ τρία χρόνια αργότερα ο Εόν, όντας άρρωστος, τον πρότεινε για διάδοχο του στον μητροπολιτικό θρόνο της Αρελάτης.

Ο νέος επίσκοπος εμπιστεύθηκε τις κοσμικές υποθέσεις σε διακόνους, προκειμένου να αφοσιωθεί πλήρως στο αποστολικό έργο. Ξεκινώντας από τη συνήθεια των επισκόπων του καιρού του, που άδειαζαν τις εκκλησίες κουράζοντας το ποίμνιό τους με σχοινοτενή κηρύγματα, ο Καισάριος φρόντιζε να μεταδίδει τον λόγο του Θεού σε σύντομα κηρύγματα, χρησιμοποιώντας προσιτή σε όλους γλώσσα και καταφεύγοντας σε εικόνες της καθημερινής ζωής προκειμένου να διδάσκει τις βασικές αρχές του χριστιανικού βίου. Σαν ικανός ιατρός, εφάρμοζε στον καθένα από τους πιστούς του το φάρμακο που χρειαζόταν και δεν παρέλειπε ούτε στιγμή να παρακινεί τα μέλη του κλήρου του, συμπεριλαμβανομένων των επισκόπων, να γίνονται οι ίδιοι υποδείγματα ευαγγελικής πολιτείας για το ποίμνιο που τους είχε εμπιστευθεί ο Θεός.

Την εποχή αυτή των εισβολών, οι φτωχοί ήταν πολλοί και εγκαταλελειμμένοι. Ο νέος επίσκοπος οργάνωσε το φιλανθρωπικό έργο με έξοδα της Εκκλησίας, χτίζοντας ξενώνες και νοσοκομεία. Ωστόσο οι πράξεις του προκάλεσαν την εχθρότητα ορισμένων μελών του κλήρου, οι οποίοι τον κατηγορήσαν στον βασιλιά Αλάριχο ότι μισθοδοτούνταν από τους Βουργουνδούς και συνωμοτούσε για να τους παραδώσει την πόλη, με αποτέλεσμα να τον εξορίσουν στο Μπορντώ το 505. Εκεί, ο άγιος σταμάτησε με την προσευχή του μία τρομερή πυρκαγιά που ρήμαζε την πόλη και έτσι ο βασιλιάς Αλάριχος αναγνώρισε την αθωότητά του και του επέτρεψε να επιστρέψει στην επισκοπική έδρα του. Ο άγιος έγινε θριαμβευτικά δεκτός από τους πιστούς της Αρελάτης και μόλις μπήκε στην πόλη, μία ευεργετική βροχή ήρθε να βάλει τέλος σε μια μακροχρόνια ξηρασία. Αφού κέρδισε την εμπιστοσύνη του Αλάριχου, ο άγιος Καισάριος πέτυχε την έκδοση από τον βασιλιά ενός νομικού κώδικα που εξασφάλιζε τους Γαλλορωμαίους υπηκόους του τα ίδια δικαιώματα με αυτά των Γότθων. Η συμπόνια του ανθρώπου του Θεού αγκάλιαζε όλους και ιδιαίτερα τους αιχμαλώτους και τα θύματα των εισβολών. Κατά τη φοβερή πολιορκία της Αρελάτης από τους συνασπισμένους Φράγκους και Βουργουνδούς (508) ανάλωσε όλες τις δυνάμεις του αφειδώς και έτσι κατηγορήθηκε για προδοσία και συνελήφθη με το πρόσχημα ότι βοηθούσε τους εχθρούς αιχμαλώτους. Σύντομα όμως αποκαλύφθηκε ο δόλος πίσω από την κατηγορία και ο άγιος ελευθερώθηκε. Οι Οστρογότθοι που έτρεψαν σε φυγή τους πολιορκητές κατέλαβαν με τη σειρά τους όλη την Προβηγκία και συγκέντρωσαν μεγάλο πλήθος Φράγκων και Βουργουνδών αιχμαλώτων στις εκκλησίες της Αρελάτης δίχως να τους παρέχουν την παραμικρή φροντίδα. Ο άγιος Καισάριος φρόντισε να μοιραστούν σε όλους τρόφιμα και αρνιόταν να φάει ο ίδιος την στιγμή που υπήρχαν άνθρωποι, έστω και βάρβαροι ή αιρετικοί, που υπέφεραν από την πείνα. Αποψίλωσε μάλιστα την εκκλησία του, πούλησε πολύτιμα αντικείμενα, τα κοσμήματα και «μέχρι και τα ιερά σκεύη του ναού του Θεού, για να εξαγοράσει τον αληθινό ναό». Μια ημέρα συνάντησε ένα φτωχό άνθρωπο που του ζήτησε ελεημοσύνη για να εξαγοράσει έναν αιχμάλωτο. Καθώς ο επίσκοπος δεν είχε χρήματα, έτρεξε να πάρει τα ιερά του άμφια για να τα πουλήσει χωρίς χρονοτριβή.

Εκτός από την έγνοια του να φανερώνει τη φιλευσπλαχνία του Θεού παντού όπου βρισκόταν, είτε με την ελεημοσύνη είτε με τα θαύματά του, έδειξε τη μεγάλη φροντίδα του για την οργάνωση της Εκκλησίας. Το 506 συγκάλεσε μία σύνοδο όλων των επισκόπων που βρίσκονταν υπό την κυριαρχία των Βησιγόθων, για την αποκατάσταση της εκκλησιαστικής τάξης που είχε φθαρεί εξαιτίας της επαφής με τους αρειανούς κατακτητές. Ως μητροπολίτης προήδρευσε σε τοπικές συνόδους των επισκόπων της Προβηγκίας στην Αρελάτη (524), το Καρπεντρά (527), την Οράνζ (529), το Βαιζόν (529) και την Μασσαλία (533). Οι συχνές επισκέψεις του αγίου στις ενορίες, του επέτρεψαν να διαπιστώσει την ανάγκη του κηρύγματος που μέχρι τότε προοριζόταν για τους επισκόπους μόνο. Για τον λόγο αυτό, στη Σύνοδο του Βαιζόν εργάστηκε για να παραχωρηθεί στους ιερείς το δικαίωμα να κηρύττουν, στους δε διακόνους να διαβάζουν στον λαό τις ομιλίες των αγίων Πατέρων, και έλαβε πρόνοια για την εκπαίδευση και την κατάρτιση των κληρικών σε ενοριακά σχολεία.

Από όλες τις δραστηριότητες του αγίου Καισαρίου, εκείνη που είχε την προτίμησή του ήταν η ίδρυση της γυναικείας Μονής του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου. Εγκατεστημένη αρχικά έξω από την πόλη, αλλά κατεστραμμένη κατά την πολιορκία των Φράγκων και των Βουργουνδών το 508, η μονή ανοικοδομήθηκε το 513 και στη συνέχεια μεταφέρθηκε μέσα στην πόλη της Αρελάτης. Ο επίσκοπος όρισε ηγουμένη την αδελφή του, Καισαρεία, την οποία είχε στείλει να καταρτισθεί στην μονή που είχε ιδρύσει ο άγιος Κασσιανός στην Μασσαλία, και συνέταξε έναν Κανόνα που ήταν ο πρώτος Κανόνας που γράφτηκε ειδικά για μοναχές και ο οποίος διαδόθηκε ευρύτατα στη συνέχεια σε ολόκληρη τη Δύση - πρόκειται για τον Κανόνα που υιοθέτησε η αγία Ραδεγόνδη (13/8) για την Μονή της του Τιμίου Σταυρού στο Πουατιέ της Γαλλίας. Σε αυτόν τον Κανόνα όριζε στις μοναχές να μη βγαίνουν από τον περίβολο της Μονής, ώστε να παραμένουν αφοσιωμένες στον Θεό χωρίς περισπασμούς, όπως οι φρόνιμες παρθένες «με τα λυχνάρια τους αναμμένα» εν αναμονή του Νυμφίου.

Αφού εργάστηκε έτσι για πολλά χρόνια στον Αμπελώνα του Κυρίου, ο άγιος Καισάριος έλαβε δύο χρόνια νωρίτερα την αποκάλυψη της ημέρας της τελευτής του. Υποφέροντας από μία σκληρή ασθένεια, συνέταξε την Διαθήκη του και μεταφέρθηκε πάνω σε ένα αχυρόστρωμα στην Μονή του Αγίου Ιωάννη, προκειμένου να παροτρύνει τις μοναχές να προσκαρτερούν με ζήλο στην αγγελική κλήση τους και να τηρούν πιστά τις εντολές του Κυρίου. Κατόπιν οδηγήθηκε πίσω στην εκκλησία του, όπου παρέδωσε ειρηνικά την ψυχή του στον Κύριο παρουσία του κλήρου του, στις 27 Αυγούστου του έτους 542. Η μνήμη του εορτάζεται στις 27 Αυγούστου.

Η Αρλ επηρεάστηκε δυσμενώς από την εισβολή των Σαρακηνών και των Φράγκων στην Προβηγκία, με την επακόλουθη κατάκτησή της από αυτούς τον 8ο αιώνα. Το 855 η πόλη έγινε πρωτεύουσα του Φράγκικου «Βασιλείου της Αρλ», που περιλάμβανε τη Βουργουνδία και τμήμα της Προβηγκίας, αλλά δεχόταν συχνά επιδρομές, κυρίως από τους Σαρακηνούς και τους Βίκινγκς. Το 888 ο κόμης Ροδόλφος της Οσέρ (Auxerre) (ΒΔ Βουργουνδία) ίδρυσε το Βασίλειο της «Τρανσιουρανής Βουργουνδίας (Bourgogne Transjurane, δηλαδή πέρα από τα όρη του Ιούρα), που περιλάμβανε τη σημερινή δυτική Ελβετία.

Η πόλη επανέκτησε πολιτική και οικονομική σημασία κατά τον 12ο αιώνα, με τον αυτοκράτορα της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας Φρειδερίκο να ταξιδεύει στην Αρλ το 1178 για τη στέψη του. Τον ίδιο αιώνα η Αρλ έγινε ελεύθερη πόλη κυβερνώμενη από εκλεγμένο άρχοντα που διόριζε τις άλλες αρχές, καθεστώς που διατήρησε μέχρι τη Γαλλική Επανάσταση του 1789. Η Αρλ υπάχθηκε στην κομητεία της Προβηγκίας το 1239, αλλά η θέση της επισκιάστηκε για ακόμα μία φορά από τη Μασσαλία. Το 1378 ο αυτοκράτορας της Αγίας Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας Κάρολος Δ΄ παραχώρησε τα υπολείμματα του Βασιλείου της Αρλ στον δελφίνο της Γαλλίας (τον μετέπειτα βασιλιά Κάρολο ΣΤ΄) και το Βασίλειο έπαυσε να υπάρχει και τυπικά. Η Αρλ παρέμεινε οικονομικά σημαντική για αιώνες ακόμα, ως μεγάλο λιμάνι στις εκβολές του Ροδανού. Τελικά, η άφιξη του σιδηροδρόμου τον 19ο αιώνα κατήργησε μεγάλο μέρος του ποτάμιου εμπορίου, μειώνοντας έτσι τη σημασία της.

Σήμερα η Αρλ ζει και με/από το παρελθόν της. Διαθέτει σημαντικά μνημεία από τη ρωμαϊκή εποχή, τα οποία ανακηρύχθηκαν το 1981 Μνημεία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς από την UNESCO, μεταξύ των οποίων τα Ρωμαϊκό Θέατρο, την Αρένα (ένα από τα καλύτερα διατηρημένα ρωμαϊκά μνημεία της Ευρώπης, χωρητικότητας 15.000 θεατών, όπου μέχρι σήμερα γίνονται ταυρομαχίες), τα Λουτρά του Μεγάλου Κωνσταντίνου και τη Ρωμαϊκή Νεκρόπολη (Alyscamps – Ηλύσια πεδία), μία από τις σημαντικότερες αρχαίες νεκροπόλεις του δυτικού κόσμου, η οποία υπήρξε ο κύριος τόπος ταφής από τον 1ο ως τον 5ο αιώνα, έξω από τα τείχη της ρωμαϊκής Αρελάτης και ένα από τα πιο γνωστά χριστιανικά προσκυνήματα της Ευρώπης κατά τον Μεσαίωνα, επειδή εκεί είχαν θαφτεί πολλοί επίσκοποι της Αρλ.

Το Μουσείο Αρχαιοτήτων της Αρλ και της Προβηγκίας είναι ένα σαγηνευτικό σύγχρονο μουσείο, χτισμένο το 1995 κοντά στον Ροδανό ποταμό και το ρωμαϊκό ιπποδρόμιο. Φιλοξενεί μία πλούσια συλλογή από ρωμαϊκά ψηφιδωτά και μία από τις καλύτερες συλλογές ρωμαϊκών σαρκοφάγων, μετά από την Ρώμη. Ανάμεσα στα πολλά σημαντικά εκθέματά του, ξεχωρίζει η εντυπωσιακή ρωμαϊκή φορτηγίδα μήκους 31 μέτρων, σπάνιο δείγμα ναυπηγικής της εποχής της, που ανασύρθηκε από τον Ροδανό ποταμό το 2011, συντηρήθηκε με εξαιρετικό τρόπο και εκτίθεται από

το 2013. Το δεύτερο εξέχον έκθεμα και ένα από τα σημαντικότερα αρχαιολογικά ευρήματα των τελευταίων δεκαετιών είναι η μαρμάρινη προτομή του Ιούλιου Καίσαρα, που χρονολογείται στο 46 μ.Χ., την περίοδο δηλαδή που ο Καίσαρας ίδρυσε την ρωμαϊκή αποικία στην Αρλ. Θεωρείται η παλαιότερη γνωστή προτομή του Ιούλιου Καίσαρα, που κατασκευάστηκε όσο ήταν ακόμη εν ζωή, και οι αρχαιολόγοι εκτιμούν ότι πετάχτηκε στο ποτάμι μετά τη δολοφονία του το 44μ.Χ., όταν η κατοχή τέτοιων αντικειμένων είχε γίνει επικίνδυνη. Ανακαλύφθηκε από δύτες στον βυθό του Ροδανού ποταμού το 2007 και σήμερα αποτελεί ένα από τα κύρια εκθέματα του Μουσείου.

Ανάμεσα στις πολλές όμορφες εκκλησίες της Αρλ, ξεχωρίζει ο Καθεδρικός Ναός του Αγίου Τροφίμου, που χτίστηκε μεταξύ του 12^{ου} και του 15^{ου} αιώνα. Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO, η Εκκλησία του Αγίου Τροφίμου αποτελεί εξαιρετικό δείγμα ρωμανικής εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής, από τα καλύτερα σε όλη την Ευρώπη. Ο επισκέπτης γοητεύεται από την εντυπωσιακή ρωμανική πύλη, η οποία αποτελεί ένα πραγματικό βιβλίο από πέτρα, καθώς διηγείται τις μεγάλες βιβλικές σκηνές μέσω μιας γλυπτικής σπάνιας έντασης. Στο κέντρο, ο Χριστός στη Δόξα κυριαρχεί στη σύνθεση, περιβαλλόμενος από τους αποστόλους, τους αγγέλους και τις συμβολικές μορφές του τετραμόρφου — λιοντάρι, ταύρος, άνθρωπος και αετός — που αντιπροσωπεύουν τους τέσσερις ευαγγελιστές.

Το μοναστήρι πίσω από τον ναό προσφέρει ένα ήσυχο καταφύγιο από την πολυσύχναστη πλατεία έξω και αποτελεί ένα πραγματικό κόσμημα αρχιτεκτονικής. Οι στοές του, διακοσμημένες με γλυπτές σκαλιστές στήλες, όπου κάθε κιονόκρανο διηγείται μια βιβλική σκηνή, εντυπωσιάζουν σε κάθε βήμα.

Από τα υπόλοιπα εκκλησιαστικά μνημεία της Αρλ, αξίζει να αναφερθούμε στα ερείπια της Μονής του Αγίου Ιωάννου που είχε ιδρύσει ο άγιος Καισάριος τον 6^ο αιώνα και το παρακείμενο πολύ όμορφο πέτρινο ναΰδριο του Αγίου Βλασίου (12^{ος} αι.), που ήταν παρεκκλήσιο της μονής, τη γοτθική εκκλησία του Αγίου Καισάριου, που αρχικά χτίστηκε το 1450 από τις μοναχές της παρακείμενης αυγουστινιανής μονής η οποία είχε ιδρυθεί το 1258, και τις γοτθικές εκκλησίες της Αγίας Άννης και του Αγίου Ιουλιανού (17^{ος} αι.), που σήμερα λειτουργούν ως χώροι για εκθέσεις και εκδηλώσεις.

Από το 2021, η Arl υπερηφανεύεται πλέον για το νέο της απόκτημα, έναν πύργο που στροβιλίζεται στον ουρανό της. Τα 11.000 μεταλλικά πάνελ που καλύπτουν το νέο Μουσείο του Ιδρύματος Luma (Luma Arles) έχουν την υπογραφή του αρχιτέκτονα που με τα έργα του μεταμόρφωσε τις όψεις πολλών πόλεων: ο διάσημος για το Μουσείο Γκουγκενχάιμ στο Μπιλμπάο και το Μουσείο του Ιδρύματος Louis Vuitton στο Παρίσι, βραβευμένος με Pritzker το 1989, Αμερικανός αρχιτέκτονας Φρανκ Γκέρι. Το ύψος του πύργου αγγίζει τα 56 μέτρα και η μορφή του μοιάζει με ακατέργαστο μέταλλο, η γνωστή «τσαλακωμένη όψη» των κτιρίων του Γκέρι. Τα σχέδια του θέλουν να αναπαραστήσουν τις βραχώδεις περιοχές που υπάρχουν κοντά στην πόλη, τις οποίες έχει απαθανάτισει ο τότε κάτοικος της περιοχής, Βίνσεντ βαν Γκογκ, το 1888, σε μια σειρά έργων του, αλλά και να συνομιλήσουν με τη διάσημη «Έναστρο Νύχτα» του Ολλανδού ζωγράφου.

Το Μουσείο Luma Arles βρίσκεται στην περιοχή των σιδηροδρομικών σταθμών και αποθηκών της SNCF, των κρατικών γαλλικών σιδηροδρόμων, που έχει εγκαταλειφθεί από το 1986. Η περιοχή έχει μετατραπεί σε καλλιτεχνική κυψέλη με πολλές από τις αποθήκες των τρένων να έχουν γίνει γκαλερί γύρω από έναν δημόσιο κήπο σχεδιασμένο από τον παγκοσμίου φήμης Βέλγο αρχιτέκτονα τοπίου Bas Smets. Το ίδρυμα Luma δημιουργήθηκε για να υποστηρίξει ανεξάρτητους καλλιτέχνες και ιδρύτριά του είναι η κληρονόμος της φαρμακευτικής εταιρείας Hoffmann - La Roche, που μεγάλωσε στην Arl και δώρισε για το έργο το ποσό των 150 εκατομμυρίων ευρώ. Πρόκειται για την Ελβετή συλλέκτρια Μάγια Χόφμαν, που προτίθεται να παρουσιάσει στην Arl μερικά από τα μεγαλύτερα ονόματα του κόσμου της τέχνης. Ο πύργος Luma σε έκταση 15.000 τετραγωνικών μέτρων φιλοξενεί ερευνητικές εγκαταστάσεις, εργαστήρια, αίθουσες σεμιναρίων και στούντιο καλλιτεχνών. Έχει γυάλινη κυλινδρική βάση και στο εσωτερικό του κτιρίου υπάρχει ένα μεγάλο αμφιθέατρο που θυμίζει το ρωμαϊκό αμφιθέατρο της Arl.

Δείπνο (20.00) & διανυκτέρευση (2) στην Arles.

Συνολική απόσταση – 278 χλμ.

Αναχώρηση από το ξενοδοχείο στις 08.00

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΗΜΕΡΑΣ

Saintes Maries de la mer, η παραθαλάσσια πόλη των Αγίων Μαριών

Η σημερινή μας περιήγηση θα ξεκινήσει από την πρωτεύουσα της Καμάργκ, την πόλη που είναι συνδεδεμένη με τις **αγίες Μυροφόρες Μαρία του Κλωπά, μητέρα του Ιακώβου, και Μαρία Σαλώμη**, μέσα από μία από τις αρχαιότερες εκκλησιαστικές παραδόσεις της Γαλλίας.

Η πρώτη γραπτή αναφορά στην περιοχή αυτή, χρονολογείται στον 4^ο μ.Χ. αιώνα και ανήκει στον Ρωμαίο γεωγράφο, ποιητή και μεταφραστή Αβήινο, ο οποίος αναφερόμενος σε διάφορα φύλα που κατοικούσαν στην ευρύτερη περιοχή, κάνει μνεία του **oppidum priscum Ra**, που σημαίνει «αρχαίο οχυρό του Ra». Ο Αβήινος το ερμήνευσε ως έναν τόπο αφιερωμένο στον θεό Ήλιο, πατέρα όλων των αιγυπτιακών θεοτήτων. Όμως, ο εξέχων Γάλλος ιστορικός και φιλόλογος, ειδικός στην περίοδο της ρωμαϊκής Γαλατίας, Camille Jullian (1859 – 1933) θεωρεί ότι το Ra προέρχεται από το την αρχαία γαλατική λέξη **rātis**, που σημαίνει οχυρό, φρούριο.

Σύμφωνα με την παράδοση, η **αγία Μαρία Μαγδαληνή** - η οποία είχε γίνει «απόστολος των Αποστόλων» αναγγέλλοντάς τους την είδηση της Ανάστασης του Χριστού -, τέσσερα χρόνια μετά, και καθώς οι Απόστολοι βρίσκονταν διασπαρμένοι σε διάφορες περιοχές του κόσμου, κηρύσσοντας το Ευαγγέλιο του Χριστού, συνόδευσε τον **άγιο Μαξιμίνο**, έναν από τους Εβδομήκοντα Μαθητές, στο ιεραποστολικό του έργο.

Συνελήφθησαν, όμως, από τους Ιουδαίους και εγκαταλείφθησαν μαζί με άλλους χριστιανούς στο πέλαγος δίχως τροφή, σε ένα καράβι χωρίς πανιά και κουπιά. Στο πλοiάριο μαζί τους βρέθηκαν και οι αγίες Μυροφόρες, Μαρία, σύζυγος του Κλωπά και μητέρα του Ιακώβου και Μαρία η Σαλώμη. Το καράβι τους, ωστόσο, οδηγήθηκε από τον Πιλότο της σωτηρίας μας, στις ακτές της Νότιας Γαλατίας. Αφού έπιασαν στεριά σώοι και αβλαβείς, οι άγιοι απόστολοι διαμοιράστηκαν σε διάφορες περιοχές της Γαλατίας για να κηρύξουν τον λόγο του Θεού, μέσα από δοκιμασίες και ταλαιπωρίες, και αντιμετωπίζοντας συχνά την περιφρόνηση των ειδωλολατρών.

Η διήγηση αυτή της αποστολής της αγίας Μαρίας της Μαγδαληνής, που αναφέρεται από τον άγιο Συμεών τον Μεταφραστή, απηχείται σε διάφορες παραδόσεις διαδεδομένες σε όλη την Γαλλία. Η παράδοση της ανακομιδής του λειψάνου της Μαρίας Μαγδαληνής στην Μονή του Vézelay (ιστορική μονής της Βουργουνδίας, 12^{ος} αι., όπου μέχρι σήμερα φυλάσσεται μέρος των λειψάνων της αγίας) δείχνει να είναι η παλαιότερη και η απαρχή ενός ονομαστού προσκυνήματος. Κατά ορισμένους, τα λείψανα αυτά προήλθαν από τη Προβηγκία, κατ' άλλους, από την Παλαιστίνη. Από τον 12^ο αιώνα, άρχισε να τιμάται στο Sainte Baume, 50 χιλιόμετρα από την Μασσαλία, ένα σπήλαιο, όπου η αγία Μαγδαληνή φέρεται να ασκήτευσε για τριάντα χρόνια. Παράλληλα, αναπτύχθηκε μεγάλο προσκύνημα στο γειτονικό χωριό Άγιος Μαξιμίνος, όπου ανακαλύφθηκε σε μία κρύπτη η σαρκοφάγος της Αγίας. Στο μέρος αυτό φυλάσσεται μέχρι τις μέρες μας η κάρα της αγίας Μαρίας Μαγδαληνής, ενώ στην Μονή Σίμωνος Πέτρας στο Άγιο Όρος, βρίσκεται το αριστερό χέρι της, το οποίο αναδίδει ευωδία όλους αυτούς του αιώνες.

Έκτοτε τιμώνται στην Προβηγκία, η αγία Μαρία Μαγδαληνή (22/7) και οι συν αυτή, ο άγιος Μαξιμίνος (8/6) από τους Εβδομήκοντα και πρώτος επίσκοπος της Αιξ, ο άγιος Σιδώνιος (23/8, σύμφωνα με μία παράδοση πρόκειται για τον εκ γενετής τυφλό που θεράπευσε ο Χριστός, ο οποίος ακολούθησε τον άγιο Μαξιμίνο και τον διαδέχθηκε ως επίσκοπος της Αιξ), οι αγίες Μυροφόρες Μαρία Κλωπά (23/5) και Μαρία η Σαλώμη (3/8), οι αδελφές του αγίου Λαζάρου, αγίες Μαρία και Μάρθα (4/6, η αγία Μάρθα είναι η πολιούχος του Tarascon της Προβηγκίας και στην Κρύπτη του Καθεδρικού Ναού της πόλης που φέρει το όνομά της βρίσκονται η σαρκοφάγος και τα λείψανα της Αγίας) και η υπηρέτριά τους, αγία Μαρκέλλα (31/1).

Η σημερινή όμορφη μεσογειακή πόλη των Αγίων Μαριών, ήταν κάποτε ένα γραφικό ψαροχώρι δίπλα στη θάλασσα, το οποίο αναπτύχθηκε γύρω από την Βασιλική που ανοικοδομήθηκε τον 12^ο αιώνα προς τιμήν των αγίων Μυροφόρων, που έφτασαν στις ακτές της περιοχής και ευαγγέλισαν τους κατοίκους της. Η τιμή στις αγίες Μαρίες είχε ήδη εξαπλωθεί τον 6^ο αιώνα, όταν τοποθετήθηκε επίσκοπος Αρελάτης ο άγιος Καισάριος, ο οποίος ίδρυσε γυναικεία μονή, της οποίας το όνομα στη Διαθήκη του αγίου (542), αναφέρεται ως Αγία Μαρία του οχυρού. Έτσι σύντομα μετά τον 6^ο αιώνα, η πόλη μετονομάστηκε σε Αγίες Μαρίες του οχυρού. Τον 10^ο αιώνα, η πόλη μετονομάζεται σε «Παναγία της θάλασσας» (Notre Dame de la mer), ενώ παίρνει τη σημερινή της ονομασία (Saintes Maries de la mer) έτος 1838.

Η Βασιλική των Αγίων Μαριών είναι οχυρωματική εκκλησία (με παχείς τοίχους, πολεμίστρες και αμυντικό πύργο για την προστασία σε περιόδους πολέμων και επιδρομών), ρωμανικής αρχιτεκτονικής, η οποία χτίστηκε τον 9^ο αιώνα σε σημείο που προϋπήρχε αρχαίος ναός αφιερωμένος στην Άρτεμη. Η εκκλησία υπέστη πολλές ζημιές κατά τις επιδρομές των Σαρακηνών και των Βίκινγκς και ανακατασκευάστηκε μεταξύ των ετών 1165 και 1170. Τα λείψανα των αγίων Μυροφόρων ανακαλύφθηκαν το 1448 και έκτοτε καθιερώθηκαν ως οι πολιούχες αγίες της πόλης, ενώ αποφασίστηκε να τιμούν την αγία Μαρία του Κλωπά στις 25/5 και την αγία Σαλώμη στις 22/10, με τιμές και λιτανείες ως την θάλασσα. Η εκκλησία που αντικρύζουμε εμείς σήμερα είναι κυρίως όπως ήταν τον 14^ο αιώνα, είναι πολύ λιτή εσωτερικά και εντυπωσιάζει με το μεγάλο ύψος της, στα 15 μέτρα, γεγονός που την καθιστά ορατή από απόσταση 10 χιλιομέτρων.

Τα λείψανα των Αγίων Μαριών φυλάσσονται στο «άνω παρεκκλήσιο», από όπου κανείς έχει πρόσβαση στην οχυρωμένη στέγη του ναού με τις πολεμίστρες, η οποία προσφέρει πανοραμική θέα 360 μοιρών στην περιοχή της Καμάργκ και στην Μεσόγειο θάλασσα.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Ναός των Αγίων Μαριών αποτελεί το ετήσιο προσκύνημα των Τσιγγάνων (Ρομά), οι οποίοι έρχονται από όλο τον κόσμο για να τιμήσουν την προστάτιδά τους, την **Αγία Σάρα**, στις 24 Μαΐου. Η μορφή της Μαύρης Σάρας (Sainte Sara la Kali) αποτελεί μια συναρπαστική και μυστηριώδη φιγούρα της τοπικής παράδοσης της Προβηγκίας, που συνδέεται άμεσα με την άφιξη των Μυροφόρων γυναικών στη Γαλλία, αφού θεωρούν ότι η Σάρα ήταν συνοδός της Σαλώμης και της Μαρίας του Κλωπά κατά το ταξίδι τους από την Παλαιστίνη στην Προβηγκία. Ωστόσο, δεν υπάρχει αναφορά στη Σάρα στην Αγία Γραφή ή στα πρώιμα αγιολογικά κείμενα. Η ιστορία της έχει διαποτιστεί από θρύλους, λαϊκές αφηγήσεις και πολιτισμικές παραδόσεις, ιδιαίτερα της κοινότητας των Ρομά. Η Σάρα αποκαλείται Μαύρη (Sara la Noire ή Sara la Kali, όπου Kali σημαίνει "μαύρη" στα ινδικά/ρομανί) και πολλοί είναι αυτοί που θεωρούν ότι ήταν και η ίδια τσογγάνα. Η ταύτισή της με το σκούρο δέρμα και η σύνδεσή της με την περιθωριοποιημένη κοινωνική θέση, την καθιστούν σύμβολο ελπίδας και πνευματικής δύναμης.

Στην κρύπτη της εκκλησίας των Αγίων Μαριών, υπάρχει παρεκκλήσι αφιερωμένο στη Σάρα, όπου φυλάσσεται το άγαλμά της. Το άγαλμα παρουσιάζει μια γυναίκα με σκούρο δέρμα, ντυμένη με εντυπωσιακά φορέματα, τα οποία αλλάζουν κάθε χρόνο με προσφορές των πιστών. Στις 24 Μαΐου, η λιτανεία περιλαμβάνει την τελετουργική κατάδυση του αγάλματος της Μαύρης Σάρας στη θάλασσα, μια πράξη που συμβολίζει την άφιξή της στην Προβηγκία. Ο διάσημος κιθαρίστας της τζαζ, Django Reinhardt, παρευρέθηκε πολλές φορές στην λατρευτική πομπή της Μαύρης Σάρας, ενώ λίγο πριν πεθάνει, συνέθεσε μία Λειτουργία προς τιμήν της. Το διάσημο συγκρότημα των Gipsy Kings σχηματίστηκε τη δεκαετία του 1960, όταν οι έφηβοι αδελφοί Nicolas και André Reyes (που κατάγονταν από την Αρλ), ενώθηκαν με τον πατέρα και τα ξαδέρφια τους για να παίξουν στα στρατόπεδα των Τσιγγάνων, μετά από μία λιτανεία, στην οποία είχαν μόλις παρευρεθεί. Και ο Bob Dylan έχει αναφέρει ότι συνέθεσε το τραγούδι του "One More Cup of Coffee", στα 34ά γενέθλιά του, στις 24 Μαΐου του 1975, ενώ επισκεπτόταν το φεστιβάλ των Τσιγγάνων, που γίνεται πάντα μετά τη λιτανεία, στην πόλη των Αγίων Μαριών.

Η Μαύρη Σάρα δεν έχει αγιοκαταταχθεί επίσημα από τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, όμως τιμάται έντονα σε τοπικό επίπεδο και θεωρείται «λαϊκή αγία». Η παρουσία της γεφυρώνει τον χριστιανισμό με την πολιτισμική ταυτότητα των Ρομά και φανερώνει πώς η παράδοση διαμορφώνεται μέσα από τη σύνθεση θρησκείας, μνήμης και λαϊκής φαντασίας.

Σκήτη Αγίας Πίστης

Η Σκήτη της Αγίας Πίστης θεμελιώθηκε το 1996 από την Αδελφότητα του Αγίου Μαρτίνου, μία συνοδεία καλλιτεχνών, και υπάγεται στη Ρωσική Αρχιεπισκοπή του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Αποτελείται από σειρά κτισμάτων που τρέχουν περιμετρικά, συνυφασμένα με τον περίβολο, στρέφοντας τις προσόψεις τους και τα ανοίγματά τους προς την εσωτερική αυλή. Στο κτηριακό συγκρότημα επιστατεί, πάνω σε όροφο, ένας μικρός, μονόχωρος ξυλόστεγος ναός. Όλοι οι χώροι της Σκήτης, το υπόγειο παρεκκλησάκι, η τράπεζα, ο μικρός ξενώνας, αισθητοποιούν τις βασικές αρχές της μικρής συνοδείας: φτώχεια, απλότητα, αρμονική συνύπαρξη με το περιβάλλον. Η σκήτη είναι κτισμένη πάνω σε βράχους, με βασικό υλικό την γκριζόμαυρη πέτρα, έτσι που δεν ξεχωρίζεις την ανθρώπινη κατασκευή από αυτή της φύσης. Βράχος και κτίσμα ένα. Η γκριζα πέτρα ακολουθεί την κλίση του βράχου, δημιουργεί το δάπεδο της αυλής, δίνοντας προσανατολισμό και κίνηση με τη γράμμωσή της, πλαισιώνει το νερό της πηγής μαζί με τα αναρριχώμενα φυτά.

Ψυχή της Σκήτης της Αγίας Πίστης είναι ο Γέροντας Γεράσιμος, βραβευμένος καλλιτέχνης φωτογράφος, που καταγράφει συνεχώς με τον φακό του την ομορφιά της φύσης και προσφέρει φιλοξενία σε καλλιτέχνες, που με μέσο την τέχνη τους, αναζητούν περάσματα προς τον Θεό. Ο π. Γεράσιμος (κατά κόσμον Gerard Gascuel) γεννήθηκε το 1947 στη Cévennes της Γαλλίας και σπούδασε φωτογραφία στο Παρίσι. Στα χρόνια που ακολούθησαν, εργάστηκε ως καλλιτεχνικός φωτογράφος σε διάσημα περιοδικά μόδας και σε εφημερίδες (όπως η Le Monde), καθώς επίσης και στο χώρο της διαφήμισης. Αναγνωρισμένος φωτογράφος στο Παρίσι, συνεργάστηκε με σπουδαίους καλλιτέχνες, όπως ο Μαρσέλ Μαρσώ και ο Σαλβαντόρ Νταλί. Όντας διακεκριμένος καλλιτέχνης, με πολλές εκθέσεις φωτογραφίας σε μουσεία, γκαλερί και φεστιβάλ τέχνης στη Γαλλία και στο εξωτερικό, επισκέφθηκε το Άγιο Όρος στις αρχές της δεκαετίας του '80 για πρώτη φορά, σαν δημοσιογράφος, στα πλαίσια αφιερώματος ενός μεγάλου γιαπωνέζικου περιοδικού, στο οποίο είχε την ευθύνη του καλλιτεχνικού ρεπορτάζ. Ήταν τότε 35 ετών και όπως χαρακτηριστικά έχει πει ο ίδιος, «πέθανε και ξαναγεννήθηκε σε μία νέα πραγματικότητα» μετά από αυτό το ταξίδι. Μετά από λίγα χρόνια, έγινε δεκτός στην Ορθόδοξη Εκκλησία, λαμβάνοντας το Μυστήριο του Χρίσματος στο εκκλησάκι του Αγίου Ανδρέα (οδ. Λευκωσίας) από τον μακαριστό πατέρα Γαβριήλ Τζάφο (1944 – 2018), με τον οποίο είχε συνδεθεί. Ενώ εγκατέλειψε επαγγελματικά τη φωτογραφία, δεν έχει πάψει να την αγαπά και συχνά τραβά φωτογραφίες με πολύ φτηνές μηχανές ή και ακόμη με αυτές της μίας χρήσης. Λέει χαρακτηριστικά: «Για μένα το ωραιότερο μέσο έκφρασης παραμένει η τέχνη. Είναι στρόπος να δίνω ζωή σε αυτό που υπάρχει μέσα μου». Για να συμπληρώσει: «Κάθε μορφή τέχνης είναι προσευχή. Η προσευχή, όμως, είναι η πιο ωραία τέχνη. Δεν πρόκειται για μία τεχνική, ούτε μία φόρμουλα που μαθαίνεται, αλλά ένα άνοιγμα, ένας τρόπος βίωσης και πρόσληψης της ομορφιάς». Αυτό το άνοιγμα της καρδιάς νιώθουν οι προσκυνητές που αφήνουν το κινητό τους στην είσοδο της σκήτης και αφήνονται στη φιλόξενη αγκαλιά του π. Γερασίμου.

Η **αγία Πίστη** ήταν νεαρή κοπέλα (περίπου 12 – 13 ετών), η οποία έζησε (290 – 303) και μαρτύρησε στην πόλη Αζέν της Δυτικής Γαλλίας στους διωγμούς των Ρωμαίων κατά των χριστιανών, επί αυτοκράτορα Διοκλητιανού, αρνούμενη να θυσιάσει στους θεούς των ειδωλολατρών και δηλώνοντας την πίστη της στον Χριστό. Τα λείψανά της μεταφέρθηκαν τον 9^ο αιώνα στο αββαείο της Conques (ΝΔ Γαλλία), το οποίο έκτοτε αποτέλεσε προσκυνηματικό σταθμό στο δρόμο για τον άγιο Ιάκωβο της Κομποστέλα. Η μνήμη της τιμάται από την Εκκλησία στις 6 Οκτωβρίου.

Η εκκλησιαστική κοινότητα του Αγίου Φιλίππου είχε την ευλογία και τη χαρά να προσκυνήσει την αγία Πίστη και το μοναστήρι της το καλοκαίρι του 2009.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Το πούλμαν ανεβαίνει μόνο μέχρι ένα ορισμένο σημείο και από εκεί συνεχίζουμε με τα πόδια για να φθάσουμε στη Σκήτη.

Ρωμαϊκό Υδραγωγείο Pont du Gard

Στο δρόμο της επιστροφής για την πόλη της Αρλ, η Γέφυρα του Γκαρ (Pont du Gard), μέρος ενός ρωμαϊκού υδραγωγείου του 1^{ου} μ.Χ. αιώνα, προκαλεί δέος και αποτελεί ένα μνημειώδες αριστούργημα μηχανικής, απόδειξη της τεχνογνωσίας και της ακρίβειας των αρχαίων κατασκευαστών. Αποτελούσε μέρος ενός συστήματος μήκους άνω των 50 χιλιομέτρων, το οποίο μετέφερε νερό από την πηγή Ερ προς τη ρωμαϊκή πόλη Νέμαυσο (σημερινή Νιμ). Ο υδραγωγός σε όλο του το μήκος είχε υψομετρική διαφορά μόλις 17 μέτρα, ενώ η ίδια η γέφυρα «κατεβαίνει» από το ένα άκρο της στο άλλο μόλις 2,5 εκατοστά, ενδεικτικό της μεγάλης ακρίβειας που οι Ρωμαίοι μηχανικοί κατάφεραν να πετύχουν. Η κατασκευή του υδραγωγείου χρονολογείται μεταξύ 40 και 50 μ.Χ., διήρκεσε 5 χρόνια και απασχόλησε γύρω στους 1000 εργαζόμενους. Η χρυσή πέτρα που χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή του, λάμπει στο φως του ήλιου και εναρμονίζεται με το γύρω τοπίο, δημιουργώντας μια εντυπωσιακή οπτική αντίθεση με το πλούσιο πράσινο της κοιλάδας του ποταμού. Σταμάτησε να χρησιμοποιείται ως υδραγωγείο τον 6^ο αιώνα και από τον Μεσαίωνα, χρησιμοποιήθηκε ως οδική γέφυρα. Από τον 16^ο αιώνα, η εξαιρετική αρχιτεκτονική της γέφυρας προσέλκυσε την προσοχή και το μνημείο επωφελήθηκε από τακτικές εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης. Είναι η υψηλότερη (49 μέτρα) από όλες τις γέφυρες ρωμαϊκών υδραγωγείων που σώζονται και μία από τις καλύτερα διατηρημένες. Εξαιτίας της ιστορικής σημασίας της, είναι καταχωρημένη ως ιστορικό Μνημείο από το 1840 και Μνημείο παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO από το 1985.

Δείπνο (21.00) & διανυκτέρευση (3) στην Arles.

Συνολική απόσταση – 184 χλμ.

Αναχώρηση από το ξενοδοχείο στις 07.00.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Σήμερα θα πάρουμε το πρωινό σε πακέτο, λόγω της Θείας Λειτουργίας στο Μοναστήρι του Σολάν..

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΗΜΕΡΑΣ

Ιερά Μονή Αγίας Σκέπης της Παναγίας Σολάν

Η ίδρυση της Μονής του Αγίου Αντωνίου στο Βερκόρ το 1978 από τον πατέρα Πλακίδα σύντομα προσείλκυσε το ενδιαφέρον του κόσμου. Το 1981, τρεις νεαρές κοπέλες χτύπησαν την πόρτα της μονής και εξέφρασαν την επιθυμία τους να μάθουν περισσότερα για την μοναστική ζωή με την καθοδήγηση των πατέρων. Είχαν ήδη έρθει σε μία πρώτη επαφή με βιβλία και κείμενα κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. «Ήταν σαν τις Μυροφόρες γυναίκες, που είχαν φθάσει στον τάφο του Χριστού πριν από τους Αποστόλους», συνήθιζε να λέει χαριτολογώντας ο π. Πλακίδας. Τα ταξίδια που έκαναν στα μοναστήρια της Ελλάδας και της Σερβίας, τις βοήθησαν να εμβαθύνουν στη μοναστική παράδοση με τρόπο που τα βιβλία δεν μπορούσαν να μεταδώσουν. Έτσι, το φθινόπωρο του 1984, δημιουργήθηκε μία πρώτη μικρή γυναικεία αδελφότητα. Και λίγο μετά, εντελώς απρόσμενα, ένα εγκαταλελειμμένο σπίτι μέσα στην κοιλάδα του Βερκόρ, που βρισκόταν 3 μόλις χιλιόμετρα από το μοναστήρι του Αγίου Αντωνίου, βγήκε προς πώληση. Τον Ιούνιο του 1985, πέντε μοναχές εγκαταστάθηκαν σε αυτό το σπίτι που ακόμη ήταν υπό κατασκευή. Έτσι δημιουργήθηκε το πρώτο γυναικείο μοναστήρι που αφιερώθηκε στην Αγία Σκέπη της Παναγίας μας.

Στις αρχές του 1991 η αδελφότητα αριθμούσε οκτώ μοναχές και μία δόκιμη. Οι αντίξοες συνθήκες διαβίωσης και οι οικονομικές δυσχέρειες τους ανάγκασαν να αναζητήσουν κάποια καλύτερη λύση και με την παρότρυνση του Γέροντα Αιμιλιανού, ηγούμενου της Μονής Σίμωνος Πέτρας, τον Νοέμβριο του 1991 αγόρασαν μία εγκαταλελειμμένη αγροτική φάρμα, 220 χιλιόμετρα νοτιότερα, στο Σολάν, κοντά στην γνωστή πόλη της Αβινιόν, όπου και μεταφέρθηκαν.

Το κτήμα του Σολάν αποτελείται από 40 εκτάρια δάσους και 20 εκτάρια καλλιεργήσιμης γης. Η ποικιλία αυτή που προσδίδει μεγάλη φυσική ομορφιά και πλούτο παρά τα φτωχά χώματά της γης, έδωσε την δυνατότητα για μια βιολογική πολυκαλλιέργεια. Οι μοναχές έθεσαν ως στόχο τους να ζουν σε συνέργεια με την γη, μέσα σε μια αρμονία που σέβεται την φύση και την βιοποικιλότητά της. Έτσι στις μέρες μας, καλλιεργούν περίπου 5,5 εκτάρια αμπέλια, 1 εκτάριο λαχανόκηπο και 2 εκτάρια οπωρώνες. Όλα τα κρασιά του Σολάν παράγονται σε ζωντανό χύμα, δίχως ζιζανιοκτόνα και συνθετικά προϊόντα. Ο τρύγος γίνεται με το χέρι, σε τελάρα και με ιδιαίτερη φροντίδα να φθάσουν στο βαρέλι μόνο τα απολύτως υγιή σταφύλια. Η διαλογή τους γίνεται επί τόπου. Οι μοναχές ακολουθούν αρχές της αγροοικολογίας και της προστασίας της δημιουργίας και η μονή της Αγίας Σκέπης θεωρείται πρότυπος «οικολογικός χώρος» (éco-site), ενώ έχει αναγνωριστεί από την WWF International για τις περιβαλλοντικές της πρωτοβουλίες.

Τίποτε δεν ήταν εύκολο εξαρχής. Και εδώ η κατάσταση των κτιρίων απαιτούσε μεγάλη προσπάθεια και πολλά χρήματα, που δεν υπήρχαν, για να δημιουργηθούν οι στοιχειώδεις συνθήκες παραμονής. Η παλιά κάβα κρασιών του αγροκτήματος έγινε η πρώτη εκκλησία τους. Ωστόσο, με τις πρεσβείες της Παναγίας, οι αδελφές σύντομα έγιναν πολύ αγαπητές στην περιοχή και άρχισαν να στήνουν το όμορφο μοναστήρι της, που, μέσα στα χρόνια που πέρασαν, έγινε το στολίδι όλης της ευρύτερης περιοχής.

Η μονή του Σολάν αποτελεί κέντρο προσευχής όχι μόνο για την γύρω περιοχή, αλλά και για ολόκληρο τον κόσμο. Οι μοναχές υποδέχονται με πνεύμα σεβασμού και διάθεση να ακούσουν και να επικοινωνήσουν, ανθρώπους με εντελώς διαφορετικό υπόβαθρο που έρχονται για λίγες μέρες ή λίγες ώρες, παρευρίσκονται σε κάποια λατρευτική εκδήλωση, ζητούν πνευματική βοήθεια ή αποζητούν ψυχική γαλήνη. Η αδελφότητα αριθμεί περί τις 17 μοναχές, από επτά διαφορετικές χώρες. Η ηγουμένη, Γερóντισσα Υπατία, κατάγεται από την Κύπρο, με σπουδές στην Γαλλία.

Οι ακολουθίες τελούνται σύμφωνα με το αγιορείτικο τυπικό, προσελκύοντας αρκετούς επισκέπτες που διψούν για τις πηγές της αληθείας, και γίνονται όλες στη γαλλική γλώσσα, με βυζαντινή μουσική

Οι ανάγκες της μονής και η μεγάλη αύξηση στον αριθμό των επισκεπτών και των προσκυνητών, οδήγησε τις μοναχές στην απόφαση να ανεγείρουν μεγαλύτερη εκκλησία που θα ανταποκρινόταν στις νέες συνθήκες. Τα εγκαίνια του καινούργιου Καθολικού του Σολάν τελέστηκαν με λαμπρότητα στις 13 Οκτωβρίου του 2019.

Αξίζει να σημειώσουμε εδώ ότι σχεδόν ταυτόχρονα με την ίδρυση της μονής του Αγίου Αντωνίου, το 1978, ο π. Ηλίας Regot, συμμοναστής του πατρός Πλακίδα, με την ευλογία του Γέροντα Αιμιλιανού, ίδρυσε μία μικρή γυναικεία αδελφότητα στη Νοτιοδυτική Γαλλία, η οποία το 1990 εγκαταστάθηκε κοντά στην πόλη του Terrasson, εγκαινιάζοντας την Μονή της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος. Εκεί ασκούνται τώρα έξι αδελφές, όλες Γαλλίδες, που συντηρούνται από κτηνοτροφικές εργασίες και δέχονται καθημερινά αρκετούς που αναζητούν την αλήθεια της Ορθοδοξίας. Γύρω από τις μοναχές, έχει δημιουργηθεί μια ζωντανή Ορθόδοξη κοινότητα. Και στα τρία μοναστήρια (που αποτελούν όλα τους Μετόχια της Μονής Σίμωνος Πέτρας), οι πιστοί μετά την Θεία Λειτουργία παρακάθονται στην κοινή τράπεζα και συμμετέχουν στις πνευματικές συνάξεις που κάνουν οι πατέρες και οι αδελφές. Έτσι δημιουργείται μια πολύ ευλογημένη οικογενειακή ατμόσφαιρα, που θα την ζηλεύαμε οι Έλληνες.

Η εκκλησιαστική κοινότητα του Αγίου Φιλίππου είχε τη μεγάλη χαρά και ευλογία να επισκεφτεί την Μονή του Αγίου Αντωνίου το 2006 και το 2015, την Μονή του Τερρασόν το 2009 και την Μονή του Σολάν το 2006 και το 2009.

Saint Rémy de Provence

Το Σαιν Ρεμί ντε Προβάνς βρίσκεται στην καρδιά των Μικρών Άλπεων της Προβηγκίας και μαγνητίζει τις αισθήσεις των επισκεπτών του με τις καταπράσινες κοιλάδες που το περιβάλλουν, τα λεπτά αρώματα των λουλουδιών, τα όμορφα ανακαινισμένα σπίτια και τα γοητευτικά παλιά σοκάκια που το διασχίζουν.

Πολύ κοντά στη σημερινή πόλη, οι Σάλυες (κελτικό φύλο) ίδρυσαν το Γλανόν, γύρω από μία πηγή αφιερωμένη στον αρχαίο θεό Glanis. Λόγω της εγγύτητάς της με την Μασσαλία, η πόλη, κατά τον 2^ο και τον 1^ο αιώνα π.Χ., είχε έντονη ελληνιστική επίδραση στην τέχνη και την αρχιτεκτονική, με πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα τα κτίρια με κεντρικές αυλές (περιστύλια). Όταν ξέσπασαν συγκρούσεις μεταξύ των Σαλυένων και των Ελλήνων της Μασσαλίας, οι τελευταίοι, μη διαθέτοντας ισχυρό στρατό, ζήτησαν τη Βοήθεια των Ρωμαίων συμμάχων τους. Τα έτη 125 και 124 π.Χ, οι Κέλτες ηττήθηκαν αποφασιστικά και το 49 π.Χ. η πόλη είχε κατακτηθεί πλήρως από τους Ρωμαίους και είχε γίνει ρωμαϊκή αποικία από τον Ιούλιο Καίσαρα, αποκτώντας μεγαλοπρεπή δημόσια μνημεία, αμφιθέατρο, ιαματικά λουτρά και ναούς. Το Γλανόν (ρωμαϊκό Glanum) καταστράφηκε από τις βαρβαρικές επιδρομές των Αλαμανών (γερμανικά φύλα στην περιοχή του Άνω Ρήνου) γύρω στο 260 – 270 μ.Χ. Οι κάτοικοι εγκατέλειψαν την πόλη και μετακινήθηκαν λίγο βορειότερα, δημιουργώντας το σημερινό Σαιν Ρεμί.

Ο αρχαιολογικός χώρος του Glanum είναι επισκέψιμος, προσφέροντας μια ματιά στην καθημερινή ζωή μίας ρωμαϊκής αποικίας της Νότιας Γαλατίας. Είναι διάσημος, δε, για δύο ρωμαϊκά μνημεία έξοχα διατηρημένα ως τις μέρες μας:

1. Το Μαυσωλείο των Ιουλίων – ένα από τα καλύτερα διατηρημένα ρωμαϊκά μνημεία στον κόσμο, ύψους 18 μέτρων, που χτίστηκε γύρω στο 30 – 20 π.Χ.
2. Η Αψίδα του Θριάμβου – η παλαιότερη αψίδα θριάμβου στη Γαλλία, η οποία αποτελούσε τη νότια πύλη της πόλης.

Σύμφωνα με την παράδοση, από τον 6^ο αιώνα υπήρχε στην περιοχή μοναστήρι αφιερωμένο στον **Άγιο Ρεμίγιο, επίσκοπο Ρημών** (σημερινή Reims της Βόρειας Γαλλίας, 129 χιλιόμετρα ΒΑ από το Παρίσι), ο οποίος θεωρείτο ο προστάτης της περιοχής και για αυτό το λόγο οι κάτοικοι έδωσαν το όνομά του στην πόλη τους.

Τη γέννηση του αγίου Ρεμιγίου (το 438) είχε προειπεί στους γονείς του - που ήταν ήδη σε προχωρημένη ηλικία – ένας άγιος ερημίτης, που ονομαζόταν Μοντάνος. Ο ευγενής νέος καλλιέργησε με ζήλο τις θύραθεν και τις θείες επιστήμες και κατόπιν αναχώρησε για να ασκητεύσει σε μία μικρή οικία κοντά στο Λαόν (ΒΑ Γαλλία).

Ενώ έμενε εκεί, η φήμη των αρετών του διαδόθηκε τόσο πολύ σε όλη την περιοχή ώστε, όταν χήρευσε ο επισκοπικός θρόνος των Ρημών, ο κλήρος και ο λαός της πόλης τον πήραν από το ερημητήριό του και τον ενθρόνισαν επίσκοπο, παρά το γεγονός ότι ήταν μόλις 22 ετών. Ο νεαρός ιεράρχης σύντομα έγινε η πλέον επιφανής προσωπικότητα της Βόρειας Γαλατίας και του Βελγίου. Δημιούργησε επισκοπές, χειροτόνησε ποιμένες και εμφύσησε στους κατοίκους των περιοχών, που είχαν καταστραφεί από τις πρόσφατες επιδρομές βαρβάρων, την αγάπη προς τους εχθρούς, την ανιδιοτέλεια και τη επιθυμία των επουράνιων αγαθών. Παντού, όπου κήρυττε, γίνονταν πολλά θαύματα που επιβεβαίωναν την αλήθεια της διδασκαλίας του. Όταν έτρωγε, πήγαιναν τα πουλιά και έπαιρναν την τροφή τους από τα χέρια του.

Στα χρόνια εκείνα που η ρωμαϊκή Δύση υπέφερε από επιδρομές βαρβάρων, η Γαλατία τελούσε υπό την κατοχή αφ' ενός μεν των Βησιγόθων και των Βουργουνδών – οπαδών του Αρείου – στον νότο, αφ' ετέρου, δε. των Αλαμανών στις όχθες του Ρήνου, και τρίτον των ειδωλολατρών Φράγκων στον βορρά. Όταν το 482 πέθανε ο Χιλδέριχος, έγινε αρχηγός των σκληροτράχηλων Φράγκων πολεμιστών ο γιος του, Χλοδοβίκος, δεκαπέντε μόλις ετών. Ήταν ακόμη ειδωλολάτρης, αλλά θαύμαζε τους μοναχούς και ευλαβείτο τους ορθόδοξους επισκόπους, ιδίως τον Ρεμίγιο, του οποίου ακολουθούσε τις σοφές συμβουλές. Το 493 νυμφεύτηκε τη νεαρή και όμορφη πριγκίπισσα της Βουργουνδίας αγία Κλοτίλδη (3/6 – ήταν Ορθόδοξη εκ μητρός ενώ όλοι οι άλλοι Βουργουνδοί ηγεμόνες είχαν προσχωρήσει στον αρειανισμό), σφραγίζοντας τη συμμαχία του λαού του με τους Βουργουνδούς. Με την πραότητα και το παράδειγμα της ενάρετης βιοτής της, η αγία βασίλισσα απέκτησε μεγάλη επιρροή επάνω στον Χλοδοβίκο, ο οποίος δέχτηκε να βαπτισθεί το άρρωστο παιδί του, που έγινε καλά με τις προσευχές της μητέρας του.

Όταν ο Χλοδοβίκος αντιμετώπισε τους Αλαμανούς στη μάχη του Τολμπιάκ και οι στρατιώτες του άρχισαν να υποχωρούν, στράφηκε προς τον Θεό της Κλοτίλδης και του Ρεμιγίου και πέτυχε λαμπρή νίκη εναντίον του εχθρού. Επειδή οι προσευχές του έλαβαν απάντηση, ο Χλοδοβίκος αποφάσισε να ασπασθεί τον χριστιανισμό και αφού κατηχήθηκε από τον άγιο Βαάστ (6/2), έλαβε το άγιο Βάπτισμα από τον άγιο Ρεμίγιο ανήμερα τα Χριστούγεννα του 496. Κατά τη διάρκεια του Μυστηρίου, όταν ήλθε η στιγμή να χρίσει τον νεοφώτιστο με το άγιο μύρο, ο επίσκοπος διαπίστωσε ότι δεν υπήρχε λάδι. Ύψωσε τότε τους οφθαλμούς του προς τον Θεό και τον παρακάλεσε να του στείλει λάδι. Ευθύς τότε κατέβηκε μία λευκή περιστέρα από τον ουρανό, κρατώντας στα πόδια της ένα φιαλίδιο με θαυματουργό έλαιο. Την ίδια μέρα βαπτίσθηκαν δύο αδελφές του ηγεμόνα και τρεις χιλιάδες και πλέον ευγενείς και στρατιώτες. Ένας από τους ευγενείς που βαπτίσθηκαν εκείνη την ημέρα, ήταν και ο **άγιος Λεονάρδος (6/11)**, που ανήκε στην αυλή του βασιλιά Χλοδοβίκου και ο οποίος, μετά την οσιακή κοίμησή του, το 559, έγινε ο προστάτης των φυλακισμένων, των οδοιπόρων και όλων των αναγκασμένων κατά τους μεσαιωνικούς χρόνους (σημ. στο παρεκκλήσι του αγίου Λεονάρδου, στην πόλη του St. Andrews, είχαμε τη μεγάλη ευλογία να τελέσουμε τη Θεία Λειτουργία την Κυριακή του Θωμά του 2025, κατά τη διάρκεια του οδοιπορικού της εκκλησιαστικής μας κοινότητας στα χνάρια των Κελτών αγίων στη Σκωτία).

Η βάφτιση του πλήθους των ευγενών και στρατιωτών τα Χριστούγεννα του 496, άνοιξε τον δρόμο για την μεταστροφή του φραγκικού λαού. Κάτω από την πνευματική καθοδήγηση του αγίου Ρεμιγίου και την παρότρυνση της αγίας βασίλισσας Κλοτίλδης, που ενέπνεε στον ηγεμόνα την επιείκεια έναντι των εχθρών του και το σεβασμό στους θεσμούς της Εκκλησίας, ο Χλοδοβίκος συνέχισε να ενώνει τους βαρβαρικούς και τους γαλλορωμαϊκούς λαούς της Γαλατίας και να κάνει τον λαό του κοινωνό της αληθινής πίστης.

Αργότερα, σε προχωρημένη ηλικία, ο άγιος Ρεμίγιος έχασε το φως του, αλλά προσκατερώντας στην προσευχή και την ελπίδα θεραπεύθηκε θαυματουργικά. Ο άγιος παρέδωσε την ψυχή του ειρηνικά, αφού τέλεσε για τελευταία φορά την Θεία Λειτουργία, το έτος 533. Η μνήμη του εορτάζεται στις 13 Ιανουαρίου και στην 1η Οκτωβρίου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι λίγο μετά την κατάκτηση των Αλαμανών από τους Φράγκους και την επικράτηση του χριστιανισμού στο Φραγκικό βασίλειο, αρχίζει και ο δικός τους εκχριστιανισμός τον 6^ο αιώνα και ολοκληρώνεται μέχρι τον 8^ο αιώνα. Απόστολος των Αλαμανών ήταν ο άγιος Κολουμβάνος (543 – 615, 23/11), Ιρλανδός μοναχός και ιεραπόστολος, ο οποίος διέσχισε το κανάλι από την Κορνουάλη μαζί με 12 μαθητές και συμμοναστές του και από τη Βρετάνη (ΒΔ Γαλλία) κατευθύνθηκε βόρεια του Ρήνου, κήρυξε το Ευαγγέλιο του Χριστού στους Αλαμανούς και ίδρυσε μεγάλο αριθμό μοναστηριών στα βασίλεια των Φράγκων και των Λομβαρδών.

Στο Σαιν Ρεμί, ξεχωρίζει η **εκκλησία** που είναι αφιερωμένη στον **άγιο Μαρτίνο Τουρώνης** (11/11), η οποία είχε αρχικά χτιστεί το 1122 σε ρωμανικό ρυθμό. Το 1331 υπέστη μεγάλη επέκταση και ανακαίνιση, οπότε δημιουργήθηκε το εντυπωσιακό γοτθικό Ιερό Βήμα. Μεταξύ των ετών 1821 και 1824 ανοικοδομήθηκε - γιατί ένα μεγάλο μέρος της είχε καταρρεύσει το 1818 κατά τη διάρκεια εργασιών - και προστέθηκε η πρόσοψη νεοκλασσικού ρυθμού με τις κολώνες, που διατηρείται μέχρι σήμερα. Την ίδια περίοδο συντηρήθηκε το πέτρινο καμπαναριό του 16^{ου} αιώνα, το οποίο επίσης σώζεται. Η εκκλησία του Αγίου Μαρτίνου είναι καταχωρημένη ως εθνικό ιστορικό μνημείο από το 1984.

Ο **άγιος Μαρτίνος ο ελεήμων, επίσκοπος Τουρώνης**, ήταν γιος ενός αξιωματικού των ρωμαϊκών λεγεώνων και γεννήθηκε το 316 στη Σαβαρία της Παννονίας (Ουγγαρία), στη φρουρά της οποίας υπηρετούσε ο πατέρας του. Παρά το γεγονός ότι από την ηλικία των δέκα χρόνων σύχναζε στην εκκλησία των χριστιανών (ενώ οι γονείς του ήταν ειδωλολάτρες) και ονειρευόταν ον μοναχικό βίο, εν τούτοις υποτάχθηκε στο θέλημα των γονιών του και κατατάχθηκε στο στρατό. Σε ηλικία 18 ετών, ενώ υπηρετούσε στη φρουρά της Αμβιανής (σημερινή Amiens της βόρειας Γαλλίας), συνάντησε μια χειμωνιάτικη νύχτα έναν φτωχό άνθρωπο να ξεπαγιάζει γυμνός και μολονότι φορούσε μόνον τη χλαμύδα του (αφού μοίραζε ότι είχε και δεν είχε στους αναγκεμένους), την έκοψε στα δύο με το ξίφος του, έδωσε την μισή στο φτωχό και τυλίχθηκε ο ίδιος με την υπόλοιπη χλαμύδα. Την επόμενη νύχτα είδε να εμφανίζεται ο Χριστός, φορώντας το κομμάτι της χλαμύδας με το οποίο είχε καλύψει τον φτωχό και τον άκουσε να λέει στο πλήθος των αγγέλων που τον περιέβαλλαν: «Ο Μαρτίνος, κατηχούμενος ακόμη, με σκέπασε με το ένδυμα αυτό».

Λίγο μετά από αυτό το γεγονός, ο Μαρτίνος έλαβε το άγιο Βάπτισμα και επιθυμούσε να εγκαταλείψει το στρατό για να γίνει μοναχός. Παρέμεινε, όμως, και αποστρατεύθηκε μετά από πολλά χρόνια (356), ενώ ένιωθε και ζούσε ως μοναχός στα βάθη της ψυχής του. Έσπευσε τότε στο Πικτάβιο (σημερινό Πουατιέ) για να μαθητεύσει στον άγιο Ιλάριο (13/1), έναν μεγάλο Πατέρα της Δυτικής Εκκλησίας, ο οποίος αποκαλείται ο «Αθανάσιος της Δύσης». Με τις ευλογίες του αγίου Ιλαρίου και αφού πέρασε πρώτα από την Παννονία και βάφτισε τους ηλικιωμένους γονείς του, εγκαταστάθηκε σε ένα απομονωμένο κελί τα Γαλατίας και αργότερα βρήκε καταφύγιο σε ένα νησάκι των ακτών της Λιγυρίας, στο Γαλλινάρα. Ήταν η περίοδος που η Εκκλησία της Γαλατίας ήταν αναστατωμένη από τις επιθέσεις των αρειανών και ο άγιος Ιλάριος είχε εξοριστεί.

Όταν αργότερα ο Ιλάριος γύρισε από την εξορία, ο Μαρτίνος έτρεξε να τον συναντήσει και εγκαταστάθηκε σε ένα στενό κελί, στο Λικοτιγιάκο, όχι μακριά από το Πουατιέ. Η μοναχική πολιτεία ήταν τότε στις αρχές της στη Γαλατία και ο άγιος Μαρτίνος ήταν σχεδόν αυτός που την εισήγαγε, ο ζήλος του όμως για τα έργα της αρετής και την προσευχή, του πρόσφερε γρήγορα τη γνώση των πιο πεπειραμένων μοναχών της Ανατολής. Δέκα χρόνια αργότερα (371), όταν χήρευσε η επισκοπική έδρα της Τουρώνης (σημερινή Τουρ), ο κλήρος και οι πιστοί της πόλης κατόρθωσαν να τον αποσπάσουν από την ησυχία του και να τον χειροτονήσουν επίσκοπο παρά τη θέλησή του.

Όντας επίσκοπος, ο άγιος Μαρτίνος δεν μετέβαλε τον τρόπο του βίου του: η ίδια ταπεινοφροσύνη στην ψυχή του, η ίδια πτωχεία στα ενδύματα και την τροφή. Σύντομα εγκαταστάθηκε σε ένα ασκητήριο, σε τοποθεσία ερημική, δύο μίλια από την πόλη, το οποίο έμελλε να εξελιχθεί στο περίφημο μοναστήρι του Μαρμουτιέ. Ο επίσκοπος ζούσε σε ένα ξύλινο κελί και οι πολυπληθείς αδελφοί που ήρθαν κοντά του έκαναν κατοικία τους τα σπήλαια του υπερκείμενου όρους. Παράλληλα, ο άγιος Μαρτίνος δεν έπαυε να είναι επίσκοπος με επίγνωση της αποστολής του σε τούτη την, εν μέρει μόνο εκχριστιανισμένη, Γαλατία. Έτσι έγινε ο πρώτος που οργάνωσε αγροτικές ενορίες στην επισκοπή του. Η φήμη του επισκόπου της Τουρώνης ως θαυματουργού μεγάλωσε τόσο, που ξεπέρασε τα σύνορα της επισκοπής του και τον αποκαλούσαν «Απόστολο της υπαίθρου».

Στην ύπαιθρο κοντά στους ειδωλολάτρες αγρότες, όπως και στην Αυλή, στην ησυχία του μοναστηριού του, αλλά και στην επισκοπή του, ο άγιος επιδείκνυε παραδειγματική αγάπη και ταπεινοφροσύνη. Εγκαρτερώντας καθ' όλο τον βίο του με νηστεία και αγρυπνία, η ορμή της ψυχής του ήταν πάντα στραμμένη προς τον ουρανό., παρά τις δοκιμασίες που χρειάστηκε πολλές φορές να υποστεί από συνεργάτες του στην επισκοπεία, οι οποίοι φθονούσαν την εύνοια που απολάμβανε μεταξύ των ισχυρών του κόσμου, όπως και μεταξύ του λαού. Κοιμήθηκε στις 8 Νοεμβρίου του 397, μεταφέρθηκε στην Τουρώνη και η εκφορά του έγινε στις 11 Νοεμβρίου, παρουσία πολυάριθμου πλήθους πιστών που συνέρρευσε από τις γύρω πόλεις και την ύπαιθρο.

Ο άγιος Μαρτίνος ήταν ο πρώτος ομολογητής που αξιώθηκε δημόσιας τιμητικής προσκύνησης. Το τίμιο λείψανό του προσείλκυε για πολλούς αιώνες πλήθη προσκυνητών στην Τουρώνη και τιμάται ως ο προστάτης άγιος της Γαλλίας.

St Paul de Mausole

Το μοναστήρι του αγίου Παύλου του Μουσωλείου και ο Βαν Γκογκ

Πολύ κοντά στην πόλη του Σαιν Ρεμί, βρίσκεται το μοναστήρι του αγίου Παύλου του Μουσωλείου (το προσωνύμιο οφείλεται στην εγγύτητά του με το ρωμαϊκό Μουσωλείο των Ιουλίων), που φιλοξένησε τον Βίνσεντ Βαν Γκογκ, προσφέροντάς του τη γαλήνη της ψυχής που είχε τόσο ανάγκη και την απaráμιλλη ομορφιά του τοπίου της Προβηγκίας, ώστε να δημιουργήσει μερικά από τα σημαντικότερα και ωραιότερα έργα του.

Στη θέση της μονής, προϋπήρχε ναός αφιερωμένος στην ρωμαϊκή θεά της Υγείας (Valetudo). Στην ευρύτερη περιοχή υπήρχαν αρκετές πηγές, οι οποίες θεωρούνταν ιαματικές και ήταν αφιερωμένες σε διαφορετικές θεότητες. Εκεί οι χριστιανοί έχτισαν τον 10^ο αιώνα ένα πολύ όμορφο πέτρινο μοναστήρι, στολίδι της Ρωμανικής αρχιτεκτονικής της Προβηγκίας, που το αφιέρωσαν στον απόστολο των εθνών Παύλο. Αρχικά εγκαταστάθηκαν Βενεδικτίνιοι μοναχοί, ενώ τον 12^ο αιώνα η μονή πέρασε στο Τάγμα του Αγίου Αυγουστίνου και στα τέλη του 16^{ου} αιώνα στους Φραγκισκανούς. Το 1605, οι μοναχοί του Τάγματος του Αγίου Φραγκίσκου που εγκαταβιούσαν στη μονή του Αγίου Παύλου (και ήδη περιέθαλπαν ψυχικά ασθενείς που είχαν ανάγκη φροντίδας) ίδρυσαν ψυχιατρικό άσυλο μέσα στους χώρους της μονής, το οποίο λειτουργεί μέχρι σήμερα. Μετά την Γαλλική Επανάσταση (1789 – 1799), το μοναστήρι μετατράπηκε επίσημα σε ψυχιατρικό νοσοκομείο.

Τον Απρίλιο του 1889, ο Βαν Γκογκ έγραφε: «Είναι φορές που η διάθεση μου βιώνει απερίγραπτη αγωνία, υπάρχουν φορές που το πέπλο του χρόνου και του μοιραίου των περιστάσεων φαίνεται να σκίζεται σε μια στιγμή». Τον Μάιο του 1889 αποφασίζει να αφήσει την Αρλ και ζητά να γίνει δεκτός από το ψυχιατρικό άσυλο του Αγίου Παύλου. Η εισαγωγή του έγινε στις 8 Μαΐου του 1889. Παρόλο που ο ίδιος παραδεχόταν ότι αισθανόταν ευτυχισμένος και πρόθυμος να δημιουργήσει στην γαλήνια ατμόσφαιρα του Αγίου Παύλου, η πορεία για να φτάσει στο επιθυμητό αποτέλεσμα ήταν πάρα πολύ δύσκολη. Ενώ η παραμονή του στον Άγιο Παύλο τον ανάγκασε να περιορίσει τις «κακές συνήθειες» του, όπως ο καφές, το αλκοόλ, η κακή διατροφή και οι περιοδικές προσπάθειες να καταναλώνει νέφτι και βαφή, η διαμονή του δεν ήταν ιδανική. Χρειαζόταν να πάρει άδεια για να βγει έξω από το άσυλο. Το φαγητό ήταν φτωχό, γενικά έτρωγε μόνο ψωμί και σούπα. Η μόνη εμφανής μορφή θεραπείας του ήταν τα δώρα μπάνια δύο φορές την εβδομάδα. Επιπλέον, κατά τη διάρκεια του χρόνου παραμονής του, ο Βαν Γκογκ είχε περιοδικές κρίσεις, πιθανώς λόγω μιας μορφής επιληψίας. Παρόλα αυτά, μέσα στις 53 εβδομάδες διαμονής, δημιούργησε 143 ελαιογραφίες και 100 σχέδια, μεταξύ των οποίων ορισμένα από τα πιο ώριμα και σημαντικά του έργα. Τον Ιούνιο του 1889 ζωγράφισε την αριστουργηματική «Έναστρη Νύχτα». Τον Μάιο του 1890, με ήδη πολύ επιβαρυσμένη ψυχική υγεία, μετακόμισε σε κατοικία, λίγο έξω από το Παρίσι, όπου αυτοπυροβολήθηκε δύο μήνες αργότερα, στις 27 Ιουλίου, και κατέληξε στις 29 Ιουλίου 1890.

Αξίζει να αναφέρουμε ότι στην ψυχιατρική κλινική του Αγίου Παύλου φιλοξενήθηκε επίσης ο βραβευμένος με Νόμπελ Ειρήνης (1952) Λουθηρανός θεολόγος, φιλόσοφος, μουσικολόγος και ιατρός Αλβέρτος Σβάϊτσερ (1875 – 1965) από τον Μάρτιο ως τον Ιούλιο του 1918.

Στα βήματα του Βαν Γκογκ

Γνωρίζοντας καλύτερα τον καλλιτέχνη που επηρέασε τη σύγχρονη ζωγραφική και τον άνθρωπο που πάλεψε σκληρά με αγωνίες του...

Στην καρδιά του Σαιν Ρεμί, βρίσκεται το Μουσείο Estrine και το Κέντρο Τέχνης Βαν Γκογκ, τα οποία στεγάζονται στο Ξενοδοχείο Estrine, ένα αρχιτεκτονικό κόσμημα του 18^{ου} αιώνα, που χτίστηκε το 1748 προκειμένου να φιλοξενήσει τα κεντρικά γραφεία του Δικαστικού Σώματος των πριγκήπων του Μονακό (όταν οι Grimaldi έχασαν από τους Ισπανούς την ιδιοκτησία του βράχου του Μονακό το 1641, ζήτησαν και πέτυχαν σε αντάλλαγμα την επικυριαρχία του Σαιν Ρεμί, την οποία διατήρησαν ως τη Γαλλική Επανάσταση το 1791, που επιστράφηκε στο κράτος). Το υπέροχο αυτό κτίριο ανακαινίστηκε μέσα στην δεκαετία του 1980 και το 1988 βραβεύτηκε για τον έξοχο τρόπο συντήρησης, η οποία αναδεικνύει την μοναδική ομορφιά της αρχιτεκτονικής της Προβηγκίας. Σήμερα το ξενοδοχείο έχει μετατραπεί σε μουσείο και στεγάζει το Κέντρο Τέχνης που είναι αφιερωμένο στον Βίνσεντ Βαν Γκογκ, το ζωγραφικό του έργο και την επιρροή του στους μεταγενέστερους ζωγράφους, μέσα από μόνιμες και περιοδικές εκθέσεις.

Από το Μουσείο Estrine θα ξεκινήσει ένας ξεχωριστός περίπατος που θα μας εισαγάγει στον κόσμο αυτού του μοναδικού ζωγράφου. Θα ακολουθήσουμε μία διαδρομή 1 – 1,5 χιλιομέτρου, βγαίνοντας από το Σαιν Ρεμί με κατεύθυνση το παλιό Μοναστήρι του Αγίου Παύλου, στην ψυχιατρική κλινική του οποίου έζησε ο Βαν Γκογκ. Στη διαδρομή αυτή, που διαρκεί περίπου μία ώρα, υπάρχουν είκοσι σημεία – στάσεις. Σε κάθε στάση υπάρχει ένας πίνακας με αντίγραφο ζωγραφικού έργου του Βαν Γκογκ, ενώ παράλληλα βλέπουμε το τοπίο που ενέπνευσε τον ζωγράφο στο συγκεκριμένο έργο. Η διαδρομή καταλήγει στη μονή του Αγίου Παύλου. Εκεί θα περιηγηθούμε στο πανέμορφο ρωμανικό περιστύλιο, τους κήπους και κάποιους από τους χώρους της μονής. Θα δούμε επίσης το δωμάτιο όπου έζησε ο Βαν Γκογκ, την έκθεση τέχνης των ασθενών που φιλοξενούνται στο ίδρυμα σήμερα και την έκθεση που παρουσιάζει πώς λειτουργούσε η ψυχιατρική τον 19^ο αιώνα. Φεύγοντας από τον Άγιο Παύλο, θα μπορέσουμε να θαυμάσουμε τα δύο πολύ ξεχωριστά μνημεία από την εποχή της Ρωμαϊκής Γαλατίας, το Μαυσωλείο των Ιουλιών και την Αψίδα του Θριάμβου, τα οποία βρίσκονται σε πολύ κοντινή απόσταση.

Δείπνο (21.00) & διανυκτέρευση (4) στην Arles.

ΔΕΥΤΕΡΑ 24/8

Συνολική απόσταση – 204 χλμ.

Αναχώρηση από το ξενοδοχείο στις 08.00, με τελικό προορισμό μας την πόλη Αιξ εν Προβάνς.

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΗΜΕΡΑΣ

Roussillon, η πατρίδα της ώχρας

Ίσως η πιο αυθεντική εικόνα της Προβηγκίας είναι τα λεγόμενα «villages perches» (τα σκαρφαλωμένα στις κορφές χωριά), ιδιαίτερα στην περιοχή του Εθνικού Φυσικού Πάρκου Λιμπερόν (Luberon). Τα χωριά αυτά αναπτύχθηκαν τον Μεσαίωνα, σε σημεία που είχαν ισχυρή αμυντική θέση, συνήθως στις κορυφές απόκρημνων λόφων, με μοναδική είσοδο μία στενή πύλη. Το Ρουσιγιόν (Roussillon) είναι ένα από αυτά και βρίσκεται στους πρόποδες της οροσειράς Mont de Vaucluse, μέσα στην έκταση του πάρκου του Λιμπερόν. Ένα από τα πιο εντυπωσιακά και όμορφα χωριά της Νότιας Γαλλίας. Είναι κτισμένο πάνω σε ένα από τα μεγαλύτερα κοιτάσματα ώχρας στον κόσμο, γεγονός που χαρίζει στο χωριό και το περιβάλλον μία μοναδική παλέτα αποχρώσεων του κόκκινου, του πορτοκαλί και του κίτρινου. Η περιοχή του Ρουσιγιόν υπήρξε από τον Μεσαίωνα σημαντικό κέντρο εξόρυξης ώχρας και χρωστικών ουσιών. Σήμερα αποτελεί έναν πολύ ξεχωριστό προορισμό για τους λάτρεις της φύσης, της τέχνης και της φωτογραφίας, προσφέροντας μία μοναδική εμπειρία που συνδυάζει την ιστορία με ένα φυσικό τοπίο εξαιρετικής ομορφιάς. Τα κτίρια του χωριού χαρακτηρίζονται από τους ζεστούς, γήινους τόνους, αντανακλώντας τα χρώματα των κοιτασμάτων της ώχρας. Τα γραφικά στενά δρομάκια και η καλοδιατηρημένη αρχιτεκτονική (πολλά από τα σπίτια είναι από τον 17^ο και 18^ο αιώνα) καθιστούν την περιπατητική εξερεύνηση του χωριού μία ανεπανάληπτη απόλαυση. Στην κορυφή του χωριού δεσπόζει η γραφική εκκλησία του Αρχαγγέλου Μιχαήλ, η οποία χτίστηκε αρχικά τον 11^ο αιώνα, όμως η πρόσοψή της, όπως την βλέπουμε σήμερα, είναι από τον 17^ο αιώνα.

Η περιοχή του Ρουσιγιόν συχνά αποκαλείται η «Αριζόνα της Προβηγκίας» θυμίζοντας περισσότερο τοπία της Νοτιοδυτικής Αμερικής, κάτι που έρχεται σε έντονη αντίθεση με τα χαρακτηριστικά πέτρινα σπίτια της Προβηγκίας. Το χωριό φιλοξενεί πολλούς καλλιτέχνες που εμπνέονται από την μοναδική φυσική ομορφιά του τόπου και τις αλλαγές των χρωματικών τόνων κατά τη διάρκεια της ημέρας και μπορεί κανείς να τους δει να δημιουργούν στα στούντιο τους ή να επισκεφτεί τις μικρές, όμορφες γκαλερί όπου εκθέτουν τα έργα τους.

Κατά την επίσκεψή μας στο Ρουσιγιόν, εκτός από την περιήγησή μας στο χωριό, θα έχουμε την ξεχωριστή εμπειρία να περπατήσουμε στο Μονοπάτι της Ώχρας (Le Sentier des Ogres, διάρκεια πεζοπορίας μία ώρα), μέσα από τα παλιά λατομεία ώχρας, «σκουριασμένα» φαράγγια και εντυπωσιακούς κόκκινους βράχους (Fairy Needles, Βελόνες των Νεραϊδών) και να επισκεφτούμε το Οικομυσείο της Ώχρας, που στεγάζεται σε ένα παλιό εργοστάσιο ώχρας και εξηγεί την ιστορία, την εξόρυξη και την παραγωγή της χρωστικής ουσίας από την άμμο.

Aix en Provence

Τι θα λέγατε αν ξαφνικά ζωντάνευε μπροστά σας ένας πίνακας του Μεσαίωνα; Αν γινόσασταν ήρωας μυθιστορήματος του 18^{ου} αιώνα; Αν πρωταγωνιστούσατε σε ταινία εποχής με θέμα την Αναγέννηση; Ακόμη και ένα σύντομο μόνο πέρασμα από την Αίξ αν Προβάνς αρκεί για να σας μεταφέρει στην καρδιά του ονείρου. Πόλη παραμυθένια, ατόφιο κομμάτι ιστορίας, τόπος διάσημων καλλιτεχνών, συνδυάζει πολυτέλεια, αίγλη και παραδοσιακή γαλλική φινέτσα.

Κυνήγι θησαυρού θυμίζει ο περίπατος στην Αίξ. Οδηγός μας, ο **Πωλ Σεζάν** (1839 – 1906). Ο διάσημος ζωγράφος πέρασε εδώ το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του, μαγεμένος από τις μικρές και μεγάλες ομορφιές της πόλης. Ακόμα και σήμερα μπορεί κανείς να περιπλανηθεί σ' αυτές ακολουθώντας τα βήματά του: είναι αποτυπωμένα στα χρυσά πλακάκια που φέρουν το όνομά του, διασκορπισμένα ανάμεσα στις πλάκες των δρόμων. Μην παραξενεύεστε. Τα χρυσά βήματα του Σεζάν χαράζουν τις καθημερινές του διαδρομές στα σοκάκια της πόλης σχηματίζοντας τον πλέον ιδανικό περίπατο στην Αίξ.

Ο Σεζάν έχει μείνει στην Ιστορία ως ο καλλιτέχνης που γεφύρωσε μοναδικά και ουσιαστικά τον 19^ο με τον 20^ο αιώνα. Η επιδραστικότητά του υπήρξε τεράστιας ισχύος και οι φιλικοί δεσμοί που διατηρούσε με σημαίνοντα πρόσωπα της διανόησης και της τέχνης στη Γαλλία τον προίκιζαν διαρκώς με την ικανότητα ανάγνωσης πολλαπλών προσεγγίσεων.

Η φυσική κλίση του για τις τέχνες εκδηλώθηκε πολύ νωρίς. Η νεανική φιλία του με τον Εμίλ Ζολά, οι πρώτες απόπειρες στην ποίηση, η παρατήρηση της τέχνης και της φύσης, οι διαρκείς πειραματισμοί στο χρώμα, στην προοπτική και στο βάθος τον οδήγησαν να διαμορφώσει την προσωπική του ιδιόλεκτο, προερχόμενη από τους κόλπους, αρχικά, του ιμπρεσιονισμού. Αν μπορούσε να εντάξει κανείς το ύφος των ώριμων και μεταγενέστερων περιόδων του, θα τον κατέτασσε στον μετα-ιμπρεσιονισμό και θα τον συνέδεε με τους ψιθύρους του πρώιμου κυβισμού. Ο Ανρί Ματίς και ο Πάμπλο Πικάσο, αναφερόμενοι στην περίπτωση Σεζάν, τον αναγνώριζαν ως «πατέρα όλων». Η βιογραφία του Σεζάν θα μπορούσε να είναι και η ιστορία των ιδεών από το 1850 έως το 1900.

Η πανέμορφη Αίξ της Προβηγκίας ιδρύθηκε το 123 π.Χ. από τον Ρωμαίο ύπατο Σέξτιο Καλβίνο (που είχε μόλις πολεμήσει και νικήσει τους Κέλτες Σάλυες της Αρελάτης), ο οποίος και έδωσε το όνομά του στην πόλη με τις πολυάριθμες πηγές: Aquae Sextiae. Το 477 καταλήφθηκε από τους Βησιγόθους. Στους επόμενους αιώνες, λεηλατήθηκε επανειλημμένα από Φράγκους και Λομβαρδούς, ενώ καταλήφθηκε από τους Σαρακηνούς το 731 και τον Κάρολο Μαρτέλο το 737. Κατά τον Μεσαίωνα η Αίξ ήταν πρωτεύουσα της Προβηγκίας, ενώ μετά τον 12^ο αιώνα άρχισε να αναπτύσσεται ως σημαντικό καλλιτεχνικό κέντρο και πηγή γνώσης και μόρφωσης. Η Αίξ παραχωρήθηκε στο γαλλικό στέμμα μαζί με την υπόλοιπη Προβηγκία το έτος 1487, ενώ το 1501 ο Λουδοβίκος ΙΒ΄ της Γαλλίας εγκαθίδρυσε εκεί το Κοινοβούλιο της Προβηγκίας, που έπαψε να υφίσταται το 1789 (Γαλλική Επανάσταση).

Η Αίξ έχει το δεύτερο σημαντικότερο Δικαστικό Μέγαρο, μετά το Παρίσι, το οποίο βρίσκεται κοντά στο πρώην Παλάτι των Κομήτων της Προβηγκίας. Το Hôtel de Ville, κτίριο κλασικής αρχιτεκτονικής του 17^{ου} αιώνα, περιλαμβάνει περίτεχνα ξυλόγλυπτα και ταπισερί, ενώ δίπλα του στέκεται ένας πύργος-ρολόι, που κατασκευάστηκε το 1510. Πολύ κοντά βρίσκονται οι αρχαίες θερμές πηγές, που έδωσαν στην πόλη το ρωμαϊκό όνομά της.

Ο Καθεδρικός Ναός του Σωτήρος βρίσκεται στο βόρειο τμήμα της πόλης. Σύμφωνα με την τοπική παράδοση, μία πρώτη μικρή εκκλησία του Σωτήρος είχε χτιστεί στο σημείο που υπήρχε ναός αφιερωμένος στον Απόλλωνα, από τον άγιο Μαξιμίνο, ο οποίος είχε φτάσει στην Προβηγκία μαζί με την αγίες Μυροφόρες Μαρία Μαγδαληνή, Μαρία του Κλωπά και Μαρία Σαλώμη, και έγινε ο πρώτος επίσκοπος της Αίξ. Αργότερα, γύρω στα 500, επί επισκόπου Βασιλείου, πάνω από τα ερείπια της Ρωμαϊκής Αγοράς χτίστηκε μία δεύτερη εκκλησία, ένα Βαπτιστήριο και κάποια βοηθητικά κτίσματα της επισκοπής. Στις αρχές του 12^{ου} αιώνα, στο ίδιο σημείο χτίστηκε μία νέα εκκλησία ρωμανικού ρυθμού, αφιερωμένη στην Παναγία, ενώ μεταξύ των ετών 1165 και 1177 ιδρύθηκε και δεύτερο ιερό αφιερωμένο στον Άγιο Μαξιμίνο, ανάμεσα στην εκκλησία και το Βαπτιστήριο, που είχε διατηρηθεί. Στα τέλη του 13^{ου} αιώνα – οπότε η Αίξ είχε ήδη γίνει η πρωτεύουσα της Προβηγκίας - ο Ναός υπέστη αλλαγές και επεκτάσεις και η αρχική ρωμανική εκκλησία μετατράπηκε στον γοτθικό Καθεδρικό Ναό του Σωτήρος και σταδιακά πήρε την οριστική της μορφή το 1513, στην αρχή της Αναγέννησης. Οι σκαλιστές πόρτες του ναού χρονολογούνται στο 1505.

Το οκταγωνικό Βαπτιστήριο του 6^{ου} αιώνα στηρίζεται σε ρωμαϊκές κολώνες, ενώ από ένα άνοιγμα στο πάτωμα, κανείς μπορεί να παρατηρήσει τις στοές της Ρωμαϊκής Αγοράς, πάνω στα ερείπια της οποίας είχε χτιστεί. Ο θόλος του Βαπτιστηρίου είναι από την περίοδο της Αναγέννησης. Το περιστύλιο του Ναού χρονολογείται στον 12^ο αιώνα και είναι χτισμένο πάνω στην πλατεία της ρωμαϊκής πόλης. Αξίζει κανείς να προσέξει μερικά αξιόλογα έργα τέχνης στο εσωτερικό του Καθεδρικού, όπως ταπισερί του 16^{ου} αιώνα, ένα τρίπτυχο του 15^{ου} αιώνα και άλλα. Ο Ναός του Σωτήρος αποτελεί την έδρα του Ρωμαιοκαθολικού Αρχιεπισκόπου Αίξ και Αρλ και είναι καταχωρημένος ως Εθνικό Ιστορικό Μνημείο.

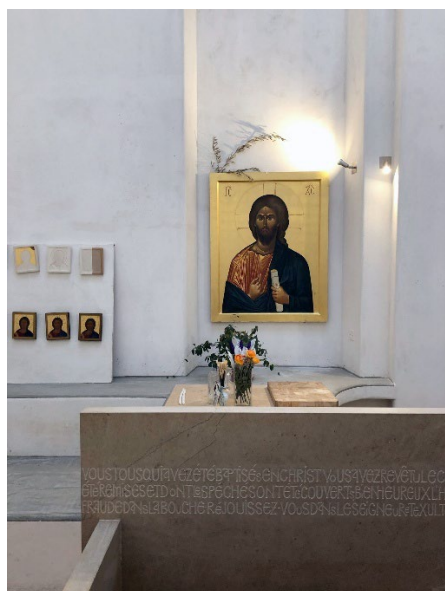
Το νερό ρέει άφθονο στην Αίξ από τους ρωμαϊκούς χρόνους μέχρι σήμερα. Σε κάθε γωνία της πόλης υπάρχει κι ένα περίτεχνο σιντριβάνι. Σήμα κατατεθέν, το κεντρικό σιντριβάνι της Ροτόντας με τα τρία αγάλματα που συμβολίζουν τη Δικαιοσύνη, τη Γεωργία και τις Τέχνες.

Από το σημείο αυτό ξεκινά ένας από τους ωραιότερους ίσως δρόμους που έχετε δει σε ευρωπαϊκή πόλη, η οδός Μιραμπό. Ένας μεγάλος, φαρδύς πεζόδρομος (440 μέτρα μήκος και 42 μέτρα πλάτος), με δύο σειρές πανύψηλα πλατάνια να διατρέχουν τις άκρες του. Πολυτελή ζαχαροπλαστεία, αυθεντικά μπιστρό, μπαρόκ καφέ-εστιατόρια είναι παραταγμένα στην αριστερή πλευρά, αποτελώντας εδώ και δύο αιώνες τόπο καθημερινής συνάντησης της ως επί το πλείστον υψηλής κοινωνίας της Αίξ, των Αιξουά, όπως τους ονομάζουν οι Γάλλοι. Προκαλούν για χάξι και περαντζάδα.

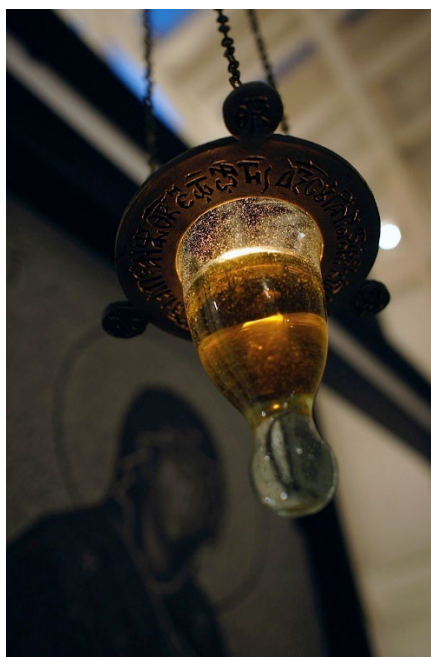
Ολόκληρο το ιστορικό κέντρο της πόλης καθηλώνει τον επισκέπτη. Τα δαιδαλώδη πλακόστρωτα δρομάκια της είναι γεμάτα εστιατόρια, καφέ, μαγαζιά και μπουτίκ μερικών από τους ακριβότερους οίκους μόδας. Πολλά από τα αξιοθαύμαστα κτίριά της διατηρούνται από τον 16^ο, τον 17^ο και τον 18^ο αιώνα, επιβλητικά, αρχιτεκτονικά ομοιόμορφα και φροντισμένα. Τα περισσότερα ξενοδοχεία διατηρούν την αισθητική και το ύφος εκείνης της εποχής: πολύχρωμες ταπετσαρίες, έπιπλα Λουί XIV και θέα σε εσωτερικούς κήπους και πέτρινες αυλές. Οι μεγάλες πλατείες της σφύζουν από ζωή. Φιλοξενούν καθημερινά τις υπαίθριες λαϊκές αγορές τοπικών προϊόντων, λαχανικών και αμέτρητων λουλουδιών. Εδώ κάνουν τα ψώνια τους οι εύπορες και πάντα ευπαρουσίαστες κυρίες της Αίξ, οι οποίες διαθέτουν απαραιτήτως ένα αξεσουάρ Λουί Βιττόν και ένα μικρό σκυλάκι για συνοδό.

Στη Μιραμπό υπάρχει η μπιραρία (brasserie) *Deux Garçons*, που χτίστηκε το 1792 και είναι διάσημη για τους εξέχοντες πελάτες της, όπως ο Πωλ Σεζάν, ο Εμίλ Ζολά, ο Αλμπέρ Καμύ και ο Έρνεστ Χέμινγουεϊ. Ντόπιοι μπουρζουά και πολλοί επισκέπτες σταματούν για έναν απολαυστικό καφέ στο φημισμένο στέκι των καλλιτεχνών και των διανοουμένων της Αίξ. Εάν αντέχει το βαλάντιό τους, τότε θα φάνε αχνιστά μύδια με «χρυσά κουτάλια», στη διπλανή hi-class αίθουσα του καφέ. Εάν πάλι όχι, καθόλου δεν πειράζει. Θα βρουν σίγουρα εκείνο που επιθυμούν και τους ταιριάζει, υπάρχουν λύσεις για όλα τα γούστα και όλα τα «πορτοφόλια». Διότι, κι αν ακόμα δεν μπορείτε να ζήσετε σαν μπουρζουά, με το πέρασμα σας από την Αίξ αν Προβάνς, θα γευθείτε σίγουρα τον «αιξουά» αέρα μεγαλοπρέπειας και φινέτσας και θα απολαύσετε τις πλανεύτρες ομορφιές αυτής της πόλης - στολίδι της Νότιας Γαλλίας.

Η πολύ όμορφη εκκλησία των Αρχαγγέλων και της Αγίας Άννας είναι το σπίτι της ορθόδοξης εκκλησιαστικής κοινότητας της Αίξ, μία φωλιά γαλήνης και πνευματικότητας στην καρδιά μίας γοητευτικής πόλης. Πέντε εντυπωσιακές μορφές κυκλώνουν την λιτή, πέτρινη Αγία Τράπεζα του Ιερού Βήματος: η Παναγία Οδηγήτρια στο κέντρο ανάμεσα στην Αγία Άννα και τον Τίμιο Πρόδρομο, πλαισιώνονται από τον Άγιο Μαυρίκιο (στρατιώτης μάρτυρας του 3^{ου} αιώνα, 27/12), ο οποίος είναι ντυμένος με πανοπλία του 15^{ου} αιώνα και την Αγία Μαργαρίτα (20/7) που αναδύεται μέσα από έναν δράκο.

Η αγία Μαργαρίτα της Αντιοχείας, δημοφιλής αγία της Δύσης (που ταυτίζεται με την Αγία Μαρίνα στην Ανατολική παράδοση), φυλακίστηκε και βασανίστηκε επειδή δεν ήθελε να απαρνηθεί τον Χριστό. Ενώ βρισκόταν στη φυλακή, προσευχήθηκε στον Θεό να της φανερώσει τον εχθρό που την πολεμούσε. Τότε εμφανίστηκε ένας δράκος (που αντιπροσώπευε τον διάβολο), ο οποίος την κατάπιε ολόκληρη. Μέσα στην κοιλιά του τέρατος, η Μαργαρίτα έκανε το σημείο του Σταυρού (ή κρατούσε έναν σταυρό, σύμφωνα με άλλη εκδοχή) και ο σταυρός ερέθισε τα σπλάχνα του δράκου, με αποτέλεσμα να σχιστεί στα δύο το στομάχι του και η αγία να βγει έξω σώα και αβλαβής. Στη χριστιανική τέχνη, η αγία Μαργαρίτα συχνά απεικονίζεται να στέκεται πάνω από έναν δράκο, κρατώντας έναν σταυρό, συμβολίζοντας τη δύναμη της πίστης στον Χριστό. Θεωρείται προστάτιδα των εγκύων γυναικών κατά τον τοκετό, για την ασφαλή έξοδο του εμβρύου. Στην παράδοση της Καθολικής Εκκλησίας, η αγία Μαργαρίτα είναι μία από τους 14 Αγίους Βοηθούς, οι οποίοι προστατεύουν και μεσιτεύουν για καλή έκβαση σε συγκεκριμένες ασθένειες και κινδύνους (Ακάκιος, Βαρβάρα, Βλάσιος, Αικατερίνη της Αλεξάνδρειας, Χριστόφορος, Κυριακός, Διονύσιος, Έρασμος επίσκοπος Φόρμιας της Καμπανίας, Ευστάθιος, Γεώργιος, Αιγίδιος – Gilles -, Μαργαρίτα της Αντιόχειας, Παντελεήμων και Βίτος).

Οι επόμενες δύο διανυκτερεύσεις μας θα είναι σε μία ωραία τοποθεσία, 5 χιλιόμετρα έξω από το κέντρο της Αίξ αν Προβάνς.

Δείπνο (21.00) & διανυκτέρευση (1) στην Aix.

ΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΜΑΣ: Setclub Hôtel & Spa Aix En Provence

<https://setclub.com/en/>

ΤΡΙΤΗ 25/8

Συνολική απόσταση – 80 χλμ.

Αναχώρηση από το ξενοδοχείο στις 08.00.

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΗΜΕΡΑΣ

Μασσαλία, η ελληνική πόλη της Γαλλίας

Η μεγαλύτερη πόλη της Κυανής Ακτής και δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Γαλλίας, μετά το Παρίσι, έχει δύο εκατομμύρια κατοίκους και είναι μία από τα αρχαιότερες πόλεις της Ευρώπης. Υπήρξε ένα από τα ισχυρότερα λιμάνια της Μεσογείου για αμέτρητους αιώνες, με την έντονη εμπορική δραστηριότητα που λάμβανε χώρα εκεί να την καθιστά σημαντικό σταθμό τόσο στα χρόνια της αρχαιότητας όσο και στην εποχή του Μεσαίωνα και της Αναγέννησης. Είναι ο τόπος όπου γεννήθηκαν ο Πυθέας, ο Ευθυμένης ο Μασσαλιώτης και ο Παύλος Μελάς.

Η Μασσαλία θυμίζει το τραγούδι των Σειρήνων. Εδώ και χιλιάδες χρόνια, ναυτικοί και ταξιδιώτες έλκονται και παγιδεύονται από το ανυπότακτο ρεύμα της. Η αστραφτερή Μεσόγειος δελεάζει τους λουόμενους να περπατήσουν στα άγρια βράχια, να βουτήξουν στη θάλασσα και να διασκεδάσουν με τα στροβιλιζόμενα ρεύματα, ενώ οι μοτοσικλετιστές διασχίζουν ανέμελοι την ακτή. Η Μασσαλία, άλλωστε, ήταν ανέκαθεν ένα λιμάνι σε διαρκή κίνηση. Τα μεταναστευτικά κύματα από τη Βόρεια Αφρική διαμόρφωσαν σε μεγάλο βαθμό τον πολιτιστικό ιστό της και σήμερα νέοι άνθρωποι απ' όλο τον κόσμο καταφθάνουν μαζικά, ελκόμενοι από τις ευκαιρίες που τους προσφέρονται και την πανέμορφη φύση τριγύρω. Στην πόλη, τα μοντέρνα εστιατόρια με ταλαντούχους σεφ πληθαίνουν, οι υποδομές μεταφορών επεκτείνονται, τα πολιτιστικά προγράμματα εξελίσσονται και ορόσημα όπως η Notre-Dame de la Garde ανακαινίζονται. Η «άγρια» πλευρά της όμως δεν πρόκειται να εξαφανιστεί. Επειδή, «C'est Marseille, bébé», όπως οι ίδιοι οι Μασσαλιώτες θα σου πουν — είναι η Μασσαλία, μωρό μου!

Σύμφωνα με τους αρχαίους συγγραφείς, η περιοχή της Μασσαλίας κατοικείτο από μία από τις Λιγουριανές φυλές, τους Σεγόβριγες, που ήταν εγκατεστημένοι στους λόφους περιμετρικά της θέσης της σημερινής πόλης. Ήταν αυτόχθονος λαός, ο οποίος θεωρείται πιθανό να ήρθε αντιμέτωπος με κελτικές εισβολές στην διάρκεια της τελευταίας χιλιετίας προ Χριστού.

Η Μασσαλία ιδρύθηκε ως ελληνική αποικία από τους Φωκαείς γύρω στο 600 π.Χ., κατά τη διάρκεια του Β' ελληνικού αποικισμού. Σύμφωνα με τον μύθο, ο Φωκαέας Πρωτέας ίδρυσε την πόλη αφού παντρεύτηκε την Γύπτη, κόρη του τοπικού ηγέτη των Λιγουρίων, βασιλιά Νάννου, γεγονός που επέτρεψε την ειρηνική εγκατάσταση των Ελλήνων. Η ημερομηνία της ίδρυσης της αναφέρεται από αρκετούς αρχαίους συγγραφείς (Αριστοτέλης, Ιουστίνος). Το γεγονός της ίδρυσης της από Έλληνες αποίκους, προερχόμενους από την Φώκεια της Μικράς Ασίας (η οποία αποτέλεσε την «μητρόπολη» της ελληνικής αποίκησης στη δυτική Μεσόγειο), καθιστά την Μασσαλία ως την αρχαιότερη πόλη της Γαλλίας. Οι Φωκαείς εκτός από την Μασσαλία ίδρυσαν και άλλες πόλεις τόσο στην Γαλλία, όσο και στην Ισπανία.

Σήμερα, υπάρχουν αρκετά ελληνικά κατάλοιπα στο κέντρο της Μασσαλίας, ιδίως γύρω από τον «Παλιό Λιμένα» (Vieux-Port, ο κόλπος του Λακυδώνος), όπως τμήματα του αρχαίου ελληνικού λιμανιού της Μασσαλίας (προβλήτες, σκάλες), τμήματα των αρχαίων τειχών και πύργων της πόλης, καθώς και αρχαιολογικά ευρήματα που βρίσκονται στο Μουσείο της Ιστορίας της Μασσαλίας (κεραμικά, αγγεία, ταφικά μνημεία, που φέρουν ελληνική γραφή) τα οποία μαρτυρούν την ελληνική καταγωγή της πόλης. Για αυτό συχνά αποκαλείται ως η γαλλική πόλη με τη δική της αρχαιοελληνική συνοικία.

Αξίζει επίσης να αναφερθεί πως το πιο παραδοσιακό πιάτο της Μασσαλίας, η γευστικότερη *μπουγιαμπέσα*, φέρεται να δημιουργήθηκε από τους Έλληνες που ζούσαν στην περιοχή πριν από εκατοντάδες αιώνες. Ουσιαστικά πρόκειται για μία σούπα με θαλασσινά, για την οποία ο μύθος λέει πως φτιάχτηκε από τη θεά Αφροδίτη ως γεύμα για τον σύζυγό της Ήφαιστο.

Από τον 5ο αιώνα π.Χ., η Μασσαλία κατέστη, μαζί με την φοινικική Καρχηδόνα, ένα από τα δύο κυρίαρχα λιμάνια της δυτικής Μεσογείου. Σε όλη την διάρκεια της ελληνιστικής περιόδου, παρέμεινε πιστή σύμμαχος της Ρώμης. Έχοντας καταστεί ρωμαϊκή πόλη στις αρχές του 1ου αιώνα μ.Χ., έλαβε την ονομασία *Massilia* και διατήρησε τον ρόλο της ως χωνευτήριο πολιτισμών και εμπορικό λιμένα στα ακτές του Νότου της Γαλατίας, παρά το γεγονός πως, καθώς είχε προτιμήσει τον Πομπήιο αντί για τον Ιούλιο Καίσαρα, κατά τον Ρωμαϊκό Εμφύλιο Πόλεμο (49–45 π.Χ., όταν ο Καίσαρας είχε διασχίσει τον Ρουβίκωνα), είχε απωλέσει την ανεξαρτησία και την εμπορική της ανωτερότητα, με κύρια ωφελημένη την Αρελάτη, η οποία πάντα την ανταγωνιζόταν. Ωστόσο, οι Ρωμαίοι ουδέποτε επιχείρησαν να αλλοιώσουν τον πολιτισμικό της χαρακτήρα: ήταν αρκετά ευκολότερο να διδαχθεί κανείς τα ελληνικά εντός της πόλης, παρά να προβεί στο μακρύ και δυσβάσταχτο από οικονομικής άποψης ταξίδι προς την ανατολική Μεσόγειο.

Ο χριστιανισμός εμφανίστηκε στη Μασσαλία από τον 1^ο αιώνα μ.χ. Έχουν ανακαλυφθεί κατακόμβες κάτω από το λιμάνι, ενώ υπάρχουν αναφορές και για χριστιανούς μάρτυρες. Η αγία Μαρία Μαγδαληνή ίδρυσε την επισκοπή της Μασσαλίας, η οποία, το 1948, έγινε αρχιεπισκοπή της Καθολικής Εκκλησίας.

Ένας από τους μάρτυρες των πρώτων αιώνων ήταν ο **άγιος Βίκτωρ**, ο οποίος είχε γεννηθεί σε ευγενή οικογένεια της Μασσαλίας κατά τον 3^ο αιώνα. Ακολούθησε τη στρατιωτική σταδιοδρομία και υπηρέτησε την αυτοκρατορία με γενναιότητα και αφοσίωση. Όταν, όμως, ο Μαξιμιανός επισκέφτηκε την Μασσαλία (288) με σκοπό να καταδιώξει τους χριστιανούς, ο Βίκτωρ, αντί να κρυφτεί, αρνήθηκε να λάβει την πληρωμή του και άρχισε να ενθαρρύνει τους συστρατιώτες του που ήταν χριστιανοί σαν κι αυτόν, να μην φοβηθούν τους *αποκτείνοντες το σώμα*, για να κριθούν άξιοι της ουρανίου βασιλείας του Χριστού. Νύκτα και ημέρα πήγαινε από σπίτι σε σπίτι προτρέποντας τους στον αγώνα της πίστης και συντρόφευε τους μάρτυρες μέχρι τον τόπο του μαρτυρίου.

Συνελήφθη με τη σειρά του και αυτός και οδηγήθηκε στον αυτοκράτορα. Μένοντας ακλόνητος μπροστά στις απειλές, απέρριψε την ματαιότητα της λατρείας των ειδώλων, ομολογώντας τον Χριστό ως μοναδικό Θεό. Τον υπέβαλαν σε πολλές δοκιμασίες και βασανιστήρια, όμως ο άγιος διατράνωνε με μεγαλύτερο σθένος την πίστη του κάθε φορά. Μία νύχτα εμφανίστηκαν στο κελί του στη φυλακή τρεις άγγελοι για να τον ενισχύσουν και τότε, οι φύλακές του, Αλέξανδρος, Λογγίνος και Φηλικιανός, έκθαμβοι από το λαμπρό αυτό θέαμα, ζήτησαν και έλαβαν το άγιο Βάπτισμα, με συνέπεια να τελειωθούν μαρτυρικά πριν από τον διδάσκαλό τους.

Τρεις μέρες αργότερα, ο άγιος Βίκτωρ παρουσιάστηκε ξανά στο δικαστήριο και ανέτρεψε με μία κλωτσιά ένα άγαλμα του Δία που ο τύραννος ήθελε να τον αναγκάσει να λατρέψει. Έξαλλος ο Μαξιμιανός διέταξε να του κόψουν το πόδι και να τον ρίξουν στις μυλόπετρες. Το όργανο του θανάτου, όμως, έσπασε και χρειάστηκε να αποτελειώσουν τον στρατιώτη του Χριστού, αποκεφαλίζοντας τον. Τα σώματα των αγίων μαρτύρων, που ρίφθηκαν στη θάλασσα, ανευρέθησαν από χριστιανούς και ενταφιάστηκαν σε κρύπτη λαξευμένη στην πέτρα. Στα μεταγενέστερα χρόνια, τα πολλά θαύματα που επιτελούνταν από τον άγιο Βίκτωρα, συντέλεσαν ώστε να καθιερωθεί να τιμάται ως πολιούχος της Μασσαλίας μέχρι σήμερα. Η μνήμη του εορτάζεται από την Εκκλησία στις 21 Ιουλίου, μία μέρα πριν από την εορτή της αγίας Μαρίας Μαγδαληνής.

Γύρω στο 415, ο **άγιος Ιωάννης Κασσιανός** (29/2), ίδρυσε στη Μασσαλία μονή αφιερωμένη στον άγιο Βίκτωρα, που συνέβαλε στη διάδοση της τιμής του μάρτυρα και έγινε κέντρο διάδοσης του μοναχισμού στη Γαλατία. Μετά από αρχαιολογικές ανασκαφές, που έγιναν στην μονή αυτή το 1963, ανακαλύφθηκαν σε μία κρύπτη που ανταποκρίνεται στα δεδομένα του Μαρτυρίου, τα σώματα τριών μαρτύρων, από τα οποία ένα φαίνεται πως ήταν του αγίου Βίκτωρα.

Ο όσιος Ιωάννης Κασσιανός γεννήθηκε στο μεταίχμιο των δύο κόσμων, Ανατολής και Δύσης, στη Μικρή Σκυθία, στις εκβολές του Δούναβη (σημ. Δοβρουτζά της Ρουμανίας) το 365. Γόνος επιφανούς οικογένειας, έλαβε λαμπρή κλασσική μόρφωση, αλλά έφυγε μαζί με τον αδελφικό του φίλο Γερμανό για τους Αγίους Τόπους, όπου και οι δύο έγιναν μοναχοί σε μονή της Βηθλεέμ. Αφού κατηχήθηκαν στις αρχές της κοινοβιακής πολιτείας, αποφάσισαν να φύγουν για τις ερήμους της Αιγύπτου και να συναντήσουν τους αναχωρητές. Απ' όπου περνούσαν, αναζητούσαν άγιους ερημίτες, με σκοπό να συζητήσουν μαζί τους την επιστήμη της ψυχής. Τις συζητήσεις αυτές κατέγραψε, εντάσσοντας και την προσωπική του σύνθεση, ο όσιος Κασσιανός στα γεράματά του στο έργο του «*Συνομιλίες με τους Πατέρες της Ερήμου*», το οποίο προοριζόταν για τους μοναχούς της Προβηγκίας. Το έργο αυτό έχει μεταφραστεί στα ελληνικά και έχει εκδοθεί σε δύο τόμους από την Γυναικεία Μονή Τιμίου Προδρόμου Καρέα. Ο Ιωάννης και ο Γερμανός έμειναν συνολικά επτά χρόνια στην Αίγυπτο, συνεχίζοντας με ζήλο την πνευματική τους αναζήτηση.

Βλέποντας στα πρόσωπα των αναχωρητών της Αιγύπτου τη ζωντανή ενσάρκωση της μοναχικής βιοτής, οι δύο φίλοι δόθηκαν με μεγάλη αυστηρότητα στη νηπτική ζωή. Μετά από τα επτά αυτά χρόνια, ο Ιωάννης και ο Γερμανός επέστρεψαν στην μονή της Βηθλεέμ, όπου έλαβαν ευλογία από τον ηγούμενο να ζήσουν εφεξής ασκητικά στην έρημο και επέστρεψαν στην Αίγυπτο. Δεν μπόρεσαν όμως να ξαναβρούν εκεί την ησυχία που αποζητούσαν για τη μοναχική ζωή, γιατί ο βίαιος ζήλος του αρχιεπισκόπου Αλεξανδρείας Θεοφίλου κατά των μοναχών που κατηγορούνταν για ωριγενισμό, είχε σπείρει παντού τρόμο και ταραχές, σε σημείο που μία ομάδα τριακοσίων μοναχών κατέληξε να φύγει από τη Νιτρία. Ο Ιωάννης και ο Γερμανός ακολούθησαν πενήντα από αυτούς, που είχαν αποφασίσει να καταφύγουν στην Κωνσταντινούπολη, υπό τη σκέπη του αγίου Ιωάννη του Χρυσοστόμου (401). Μόλις τους είδε, διακρίνοντας την πραότητα της ψυχής τους, ο άγιος αρχιεπίσκοπος κατόρθωσε να πείσει τον Γερμανό να δεχτεί από τα χέρια του την ιεροσύνη και τον Κασσιανό τη διακονία. Λίγο αργότερα, όταν ο Χρυσόστομος στάλθηκε στην εξορία, έχοντας πέσει θύμα της καταδίωξης του Θεοφίλου, ο Κασσιανός και ο Γερμανός εστάλησαν σε αποστολή στην Ρώμη μαζί με τον επίσκοπο Παλλάδιο (μαθητή και βιογράφο του αγίου Ιωάννη Χρυσοστόμου) από τον κλήρο και τον λαό, για να παραδώσουν στον πάπα Ιννοκέντιο Α' επιστολή – έκκληση υπέρ του αγίου αρχιεπισκόπου, που είχε αδίκως εκθρονιστεί.

Κατά τα δέκα χρόνια της παραμονής του στη Ρώμη, ο όσιος Κασσιανός συνδέθηκε με στενή και πνευματική φιλία με τον αρχιδιάκονα Λέοντα, τον μετέπειτα πάπα Ρώμης (18/2), ο οποίος, εμπιστευόμενος τις θεολογικές του γνώσεις, του ζήτησε αργότερα (430) να συντάξει έκθεση του χριστολογικού δόγματος κατά του Νεστορίου. Αφού έλαβε τον βαθμό της ιεροσύνης, ο άγιος Κασσιανός μετέβη στην Μασσαλία της Γαλατίας, όπου ίδρυσε το 415 την ανδρική μονή του αγίου Βίκτωρος, πάνω στον τάφο ενός μάρτυρα του 3^{ου} αιώνα, και τη γυναικεία μονή του Αγίου Σωτήρος. Δοκιμασμένος ασκητής και πατέρας πλήρης από ποιμαντική διάκριση, προσάρμοσε για τους μοναχούς που άρχισαν να συρρέουν, την παράδοση που είχε λάβει από τους Πατέρες της Ανατολής, λαμβάνοντας υπ' όψιν του τις ιδιαίτερες συνθήκες του βίου που επικρατούσαν στη Γαλατία, το κλίμα και τον χαρακτήρα των κατοίκων. Κατόπιν παράκλησης του αγίου Κάστορος, επισκόπου Άπτης (2/9), συνέταξε το έργο του «*Κοινοβιακές Διατυπώσεις*» για τις μονές που είχε ιδρύσει ο ιεράρχης στην Προβηγκία (τα κείμενα αυτά βρίσκονται με το όνομα του, στην Φιλοκαλία που είχαν εκδώσει οι εκδόσεις Αστήρ). Περιγράφει εκεί την πολιτεία των μοναχών της Αιγύπτου, μετριάζοντας ό,τι θα ήταν υπερβολικά αυστηρό για τους Γαλάτες μοναχούς. Διότι, καθώς έγραφε, «Αν πράττουμε ό,τι είναι λογικά δυνατό, η τήρησή του είναι εξίσου τέλεια, ακόμη και με άνισα μέσα».

Την πνευματική διδασκαλία του συμπλήρωσε με το έργο του «*Συνομιλίες με τους Πατέρες της Ερήμου*», στο οποίο αναφέρεται, χάριν των ερημιτών που ζούσαν στην Μονή του Λερίνου, και στις Στοχάδες Νήσους (σημ. Hyeres στην Γαλλία), στα ανώτερα στάδια του αγώνα για την καθαρότητα της καρδιάς και τη θεωρία, δανειζόμενος τη διδασκαλία του από τους μεγάλους αναχωρητές που είχε συναντήσει στην Αίγυπτο. Ο όσιος Κασσιανός έδωσε έτσι στον ανατέλλοντα Γαλατικό μοναχισμό τη θεολογική του θεμελίωση, αρδεύοντάς τον με τα ζωγόνα νάματα των Πατέρων της Ερήμου. Ενσωματωμένα στον Κανονισμό του αγίου Βενέδικτου (ο οποίος δίνει εύγλωττη μαρτυρία των οφειλών του στον άγιο Κασσιανό, στο κεφάλαιο 33), η διδασκαλία και τα μοναχικά έθιμα που εκθέτει ο όσιος, έγιναν οργανικό μέρος της μοναχικής παράδοσης της Δύσης.

Ο όσιος Ιωάννης Κασσιανός κοιμήθηκε ειρηνικά στην Μασσαλία το έτος 435. Θεωρούμενος ως άγιος ήδη από τους συγχρόνους του, τιμάται έκτοτε από όλους τους μοναχούς της Δύσης ως Πατέρας της Εκκλησίας και μέγας διδάσκαλος. Τα τίμια λείψανά του φυλάσσονται μέχρι σήμερα στην Μονή Αγίου Βίκτωρος στην Μασσαλία. Η μνήμη του εορτάζεται, μαζί με την μνήμη του συνασκητού του, οσίου Γερμανού, στις 29 Φεβρουαρίου και μετατίθεται στις 28 του ίδιου μήνα, όταν το έτος δεν είναι δίσεκτο.

Η περιήγησή μας στην πόλη της Μασσαλίας θα ξεκινήσει από το Παλιό Λιμάνι. Τα πλοία ελλιμενίζονται εδώ και χιλιετίες στη Μασσαλία, στο ζωντανό “Vieux Port”. Οι κύριες εμπορικές αποβάθρες μεταφέρθηκαν στην περιοχή Joliette ήδη από τη δεκαετία του 1840, αλλά το “Vieux Port” παραμένει ένα ακμάζον λιμάνι για αλιευτικά σκάφη, σκάφη αναψυχής και τουριστικά σκάφη. Στις δύο πλευρές του λιμανιού βρίσκονται τα φρούρια Saint-Jean και Saint-Nicolas και γύρω γύρω στο λιμάνι συναντά κανείς πολλές μπρασερί, καφετέριες, εστιατόρια και μπαρ.

Ανεβαίνοντας στον λόφο στη βόρεια πλευρά του Παλιού Λιμανιού θα συναντήσουμε τη γωνιά της πόλης όπου είχαν εγκατασταθεί οι Έλληνες που ήρθαν στη Μασσαλία στην αρχαιότητα. Άλλωστε στο γαλλικό λιμάνι έχουν γεννηθεί και τρεις σημαντικοί Έλληνες: ο **Πυθέας**, μηχανικός, γεωγράφος και εξερευνητής του 4ου αιώνα π.Χ., ο **Ευθυμένης ο Μασσαλιώτης**, θαλασσοπόρος και εξερευνητής του 5ου αιώνα π.Χ., και πολύ αργότερα ο σπουδαίος Μακεδονομάχος **Παύλος Μελάς** (γεννήθηκε στην Μασσαλία το 1870 αλλά η οικογένειά του μετακόμισε στην Αθήνα τέσσερα χρόνια αργότερα). Η θαυμάσια ελληνική γειτονιά με την ονομασία Le Panier θεωρείται η παλαιότερη αστική συνοικία της Γαλλίας και θυμίζει τα αθηναϊκά Αναφιώτικα κάτω από την Ακρόπολη. Παρά τις κινήσεις των τοπικών αρχών για να μετατραπεί η Le Panier σε ένα σύγχρονο κομμάτι της Μασσαλίας γεμάτο μοντέρνα καφέ και μαγαζιά, η αρχαιοελληνική γειτονιά παραμένει το πιο γραφικό κομμάτι της πόλης.

Στην είσοδο του Παλιού Λιμανιού, δεσπόζει ένα εντυπωσιακό πέτρινο οικοδόμημα που σου θυμίζει Κάστρο του Μεσαίωνα, χωρίς παράθυρα, βιτρώ ή καμπαναριό. Στην πραγματικότητα, είναι η οχυρωμένη βασιλική του Αγίου Βίκτωρα, η οποία χρονολογείται στα τέλη του 12^{ου} και τις αρχές του 13^{ου} αιώνα, και η οποία περικλείει την εκκλησία του 4^{ου} αιώνα, που είναι το μόνο κτίσμα που σώζεται από την Μονή του Αγίου Κασσιανού. Η αρχαία εκκλησία του Αγίου Βίκτωρα είναι μία αριστουργηματική υπόσκαφη εκκλησία, με πλήθος από παρεκκλήσια, κατακόμβες και σαρκοφάγους. Εκεί φυλάσσονται τα λείψανα του αγίου Βίκτωρα και του οσίου Κασσιανού.

Δίπλα στο Παλιό Λιμάνι, μπροστά στη θάλασσα βρίσκεται το «Museum – Μουσείο των πολιτισμών της Ευρώπης και της Μεσογείου». Εγκαινιάστηκε το 2013 και μόλις μέσα σε ένα χρόνο μπήκε στη λίστα με τα 50 μουσεία στον κόσμο με τους περισσότερους επισκέπτες. Το Museum εξερευνά τις σύγχρονες πτυχές του ευρωπαϊκού και του μεσογειακού πολιτισμού. Οι συλλογές του περιλαμβάνουν περισσότερα από 350.000 αντικείμενα, καθώς και μια μεγάλη ποικιλία εγγράφων και έργων τέχνης που διηγούνται την ιστορία των λαών της Μεσογείου, τις φιλίες αλλά και τις εχθρότητες. Το μουσείο είναι ένας ζωντανός πολιτιστικός οργανισμός που πολύ συχνά φιλοξενεί μοντέρνες περιοδικές εκθέσεις και εκδηλώσεις σε διάφορα σημεία της πόλης.

Είναι μεγάλη παράλειψη κανείς να φύγει από την Μασσαλία χωρίς να επισκεφτεί την Παναγία της Φρουράς (Notre-Dame de la Garde) τη βασιλική με το χρυσό άγαλμα της Παναγίας που κρατά το Θείο Βρέφος. Η πανοραμική ταράτσα της προσφέρει θέα στη Μεσόγειο, στις στέγες της Προβηγκίας και στις σκαρφαλωμένες στις πλαγιές βίλες. Από εδώ, το Fort Saint-Nicolas μοιάζει κάστρο στην άμμο... Στο εσωτερικό του ναού, η οροφή λάμπει από τα περίτεχνα μωσαϊκά, ενώ στο ιερό ένα ψηφιδωτό απεικονίζει ιστιοφόρο σε φουρτουνιασμένη θάλασσα. Πλοία αιωρούνται από σκοινιά πάνω από τα στασίδια, τους τοίχους κοσμούν ναυτικοί πίνακες, φθαρμένα σωσίβια και τάματα για προστασία από τη θάλασσα τραβούν τα βλέμματα. Το εκκλησάκι είναι μικρό και στενό, αλλά παντού διακοσμημένο με αφιερώματα των ναυτικών. Η Παναγία της Φρουράς θεωρείται ο φύλακας των ναυτικών και των ψαράδων από τον Μεσαίωνα ως τις μέρες μας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Όταν ολοκληρωθεί η περιήγησή μας στην Μασσαλία, θα επιστρέψουμε στο ξενοδοχείο μας, όπου θα έχουμε **μεσημεριανό γεύμα** (αντί για δείπνο, όπως συνήθως). Μετά το μεσημεριανό, η υπόλοιπη μέρα θα είναι **ελεύθερη** για να απολαύσει ο καθένας την γοητευτική Αίξ όπως επιθυμεί. Υπάρχει δυνατότητα να κανονιστεί προαιρετική επίσκεψη στο ατελιέ του Πωλ Σεζάν, για όσους θα το ήθελαν.

Μεσημεριανό γεύμα (14.00) & διανυκτέρευση (2) στην Aix.

Συνολική απόσταση – 190 χλμ.

Αναχώρηση από το ξενοδοχείο στις 07.30, με τελικό προορισμό το αεροδρόμιο της Νίκαιας.

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΗΜΕΡΑΣ

Saint Maximin la Sainte Baume, Βασιλική Αγίας Μαρίας Μαγδαληνής

Η εντυπωσιακή πέτρινη Βασιλική της Αγίας Μαρίας Μαγδαληνής στην πόλη του Αγίου Μαξιμίνου άρχισε να χτίζεται το 1295 και ολοκληρώθηκε το 1532, είναι, δε, ο μεγαλύτερος και σημαντικότερος γοθικός ναός της Προβηγκίας. Το 1279, ο Κάρολος Β΄ της Ανζού, κόμης της Προβηγκίας, κατά τη διάρκεια ανασκαφών στην περιοχή, ανακάλυψε ρωμαϊκή σαρκοφάγο σε μία κρύπτη, η οποία είχε επιγραφή που έγραφε «Εδώ αναπαύεται το σώμα της ευλογημένης Μαρίας Μαγδαληνής». Ο Πάπας Βονιφάτιος Η΄ αναγνώρισε την περιοχή ως επίσημο τόπο ανάπαυσης της αγίας και ο Κάρολος ξεκίνησε την ανέγερση της Βασιλικής πάνω από την αρχαία κρύπτη, όπου είχε βρεθεί η σαρκοφάγος. Η περιοχή σύντομα έγινε τόπος μεγάλου προσκυνήματος, όπως και το σπήλαιο στο βουνό La Sainte Baume, όπου σύμφωνα με την παράδοση έζησε η αγία για 30 χρόνια. Η πόλη πήρε το όνομα του αγίου Μαξιμίνου, πρώτου επισκόπου της Αίξ, μαζί με τον οποίο έφτασε η αγία Μαγδαληνή στις ακτές της Προβηγκίας μετά την Ανάσταση του Χριστού. Κάτω από την Βασιλική, υπάρχει η αρχαία κρύπτη (4^{ος} αιώνας), η οποία στεγάζει τέσσερις σαρκοφάγους, μία εκ των οποίων είναι της αγίας Μαγδαληνής. Στον ίδιο χώρο φυλάσσεται η κάρα της αγίας.

Η Αντίπολη (σημερινή Αντίμπ) ιδρύθηκε τον 5^ο αιώνα π.Χ. από τους Φωκαείς της Μασσαλίας. Λόγω του φυσικού της λιμανιού, που βρισκόταν σε κλειστή θέση η οποία προστάτευε την πόλη, σύντομα εξελίχθηκε σε σημαντικό εμπορικό κέντρο. Καθώς η εξουσία των Ελλήνων άρχισε να φθίνει, το 43 π.Χ. η Αντίπολη επίσημα προσαρτήθηκε από την Ρώμη και παρέμεινε σε αυτήν για τα επόμενα 500 χρόνια. Οι Ρωμαίοι την μετέτρεψαν στη μεγαλύτερη πόλη της περιοχής και κύριο σημείο εισόδου τους στη Γαλατία.

Όταν η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία διαλύθηκε το 476, η Αντίμπ πέρασε στα χέρια διαφόρων βαρβαρικών φυλών. Το αποτέλεσμα ήταν καταστροφικό και ακολούθησε μία μεγάλη περίοδος αστάθειας. Τον 10^ο αιώνα, η πόλη βρήκε τον «προστάτη» της στο πρόσωπο του Ροδοάρτου, που έχτισε εκτεταμένα αμυντικά τείχη γύρω από την πόλη και ένα κάστρο. Τα επόμενα 200 χρόνια, η Αντίμπ πέρασε μια περίοδο ανανέωσης. Ωστόσο, η ευημερία της κράτησε λίγο, καθώς οι κάτοικοί της προσπαθούσαν να διασωθούν από διαδοχικούς πολέμους και επιδημίες της γαλλικής υπαίθρου. Μέχρι το τέλος του 15^{ου} αιώνα, ολόκληρη η περιοχή είχε περάσει υπό την προστασία και τον έλεγχο του βασιλιά Λουδοβίκου ΙΑ΄. Αποκαταστάθηκε η σταθερότητα, αλλά και πάλι το λιμάνι της Αντίμπ έπεσε στην αφάνεια.

Από την αφάνεια αυτή αναδύθηκε γύρω στα μέσα του 19^{ου} αιώνα, καθώς πλούσιοι από όλη την Ευρώπη ανακάλυψαν την ομορφιά του μέρους και έχτισαν πολυτελείς κατοικίες. Το 1926, το παλαιό Κάστρο της Αντίμπ αναστηλώθηκε για να λειτουργήσει ως Μουσείο. Το 1946 κατέφτασε στην πόλη ο **Πάμπλο Πικάσο** (1881 – 1973) και προσκλήθηκε να διαμείνει στο Κάστρο. Κατά την εξάμηνη διαμονή του, ο Πικάσο παρήγαγε έργα ζωγραφικής, καθώς και κεραμικής και διακόσμησης. Όταν έφυγε, δώρησε κάποια από αυτά στον Δήμο. Το Κάστρο αρχικά είχε κτιστεί στα τέλη του 14^{ου} αιώνα και ήταν κατοικία της δυναστείας Grimaldi μέχρι τις αρχές του 17^{ου} αιώνα, που μετακόμισαν στο Μονακό. Στη συνέχεια, πέρασε στην ιδιοκτησία του Ερρίκου Δ΄ το 1608 και χρησιμοποιήθηκε ως κατοικία του τοπικού κυβερνήτη για 200 χρόνια. Κατά τη διάρκεια της Γαλλικής Επανάστασης, μετατράπηκε σε Δημαρχείο. Το 1926 μετατράπηκε σε Μουσείο της Δυναστείας των Grimaldi, ενώ μετονομάστηκε σε Μουσείο Πικάσο τον Δεκέμβριο του 1966. Μετά τον θάνατο του διάσημου ζωγράφου, η δεύτερη σύζυγός του, Jacqueline, δώρισε πολλά και σημαντικά έργα του Πικάσο στο Μουσείο.

Ο μεγάλος Έλληνας συγγραφέας, **Νίκος Καζαντζάκης**, εγκαταστάθηκε στην Αντίμπ με τη σύζυγό του, Ελένη, το 1948, βρίσκοντας ένα κλίμα που του θύμιζε την πατρίδα του, Κρήτη. Ο Καζαντζάκης έζησε και δημιούργησε στην Αντίμπ της Γαλλικής Ριβιέρας από το 1948 ως το θάνατό του, το 1957. Η Αντίμπ έγινε το αγαπημένο καταφύγιο του και τελικά απέκτησε δικό του σπίτι το 1954. Στην Αντίμπ αφοσιώθηκε και ολοκλήρωσε το μεγαλύτερο μέρος του πεζογραφικού του έργου: *Ο Χριστός ξανασταυρώνεται*, *Οι αδερφοφάδες*, *Ο Καπετάν Μιχάλης*, *Ο φτωχούλης του Θεού*, *Ο τελευταίος πειρασμός*, *Κούρος*, *Χριστόφορος Κολόμβος*, *Αναφορά στον Γκρέκο κ.α.*

Η πόλη έχει τιμήσει τη μνήμη του Νίκου Καζαντζάκη με την «Μικρή Πλατεία Νίκος Καζαντζάκης», κοντά στην τελευταία του κατοικία, η οποία διατηρείται μέχρι τις μέρες μας.

13.00 Αναχώρηση από την Αντίμπ για το αεροδρόμιο της Νίκαιας – άφιξη γύρω στις 13.30.

15.55 Αναχώρηση με πτήση της **Aegean Airlines A3691** από Νίκαια για Αθήνα.

19.15 Άφιξη στον αερολιμένα Ελευθέριος Βενιζέλος στην Αθήνα.